Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐτὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἐπάγγωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς ταῖς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος | *Ἐν Ἀθήναις, 17 Μαΐου 1930* | *Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 24*

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΑΝΕΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΘΡΟΝΟ

Τὸ ἔτος 138 τῆς Ἔγίρας (*), ἕνα δειλινὸ τοῦ φθινοπώρου, ὁ Ἀλῆ-Μεκάρ, ἕνα παιδὶ ἀπὸ τὴν Περσία, καθόταν σ' ἕνα λειβάδι, κοντὰ στὸ Ἰσπαχάν, καὶ πρόσεχε τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα του ποὺ ἔβοσκαν. Ἑκατὸ ἀρνάδες, ἐννιὰ κατσίκες, ἕνας μεγάλος τράγος, πέντε ἀγελάδες καὶ δυὸ καμῆλες ἀπατελοῦσαν τὸ κοπάδι τοῦ πατέρα του. Τρεῖς πελώριοι σκύλοι ἦταν οἱ προσεχτικοί του φύλακες. Κι' ἔτσι ὁ Ἀλῆ Μεκὰρ μποροῦσε ξένοιαστα νὰ παίζει τὴ φλογέρα του ἢ νὰ ὀνειροπολεῖ ὡραῖα πράγματα, πολὺ τὸ συνήθιζε, πολύ.

— Τί μονότονη ἡ ζωὴ ποὺ περνῶ! συλλογιζόταν. Νὰ σκάβω, νὰ ὀργώνω, νὰ βόσκω τὰ ζῶα. Τὸ σήμερα εἶναι ὅπως ἦταν τὸ χτὲς καὶ τ' αὔριο θὰ εἶναι ὅπως εἶναι τὸ σήμερα. Βαρέθηκα πιά! Ἄλλοι εἶναι ἄρχοντες λαμπροί, ἔχουν στρατούς, ἔχουν καράβια, ἔχουν παλάτια! Ἐγὼ ἔχω τὴ φλογέρα καὶ τὴν ἀξίνα! Πφ! παλιοζωή!..

(*) Ἡ Ἔγίρα, καθὼς θὰ ξέρετε, ἀρχίζει στὰ 622 μ. Χ. Ὥστε τὸ ἔτος 138 τῶν Μουσουλμάνων εἶναι τὸ δικό μας 760 μ. Χ.

Καθὼς ἦταν βυθισμένος σ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, ἀκούει πίσω του σάλπιγγες. Γυρίζει τότε καὶ βλέπει μιὰ συνοδεία ἀπὸ θαυμάσιους ἵππεῖς, ποὺ πήγαιναν πρὸς τὸ βουνὸ γιὰ νὰ κυνηγήσουν λύκους κι' ἀγριόχοιρους. Πρῶτος-πρῶτος ἦταν ὁ Ἀμὰρ-Ἀδάρ, ὁ γιὸς τοῦ Σουλτάνου, συνομήλικος μὲ τὸν Ἀλῆ Μεκάρ. Ἦταν ντυμένος λαμπρὰ καὶ κρατοῦσε στὸ χέρι του ἕνα τεράστιο τόξο.

«Ἕνας μεγαλόσωμος σκλάβος τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του...» (Σελ. 277, στ. γ'.)

—Ἄ, εἶπε ὁ νεαρὸς βοσκός, τί εὐτυχισμένοι ὅσοι ζοῦν μέσα σ' αὐτὴ τὴ μεγαλοπρέπεια! Γιατὶ ὁ Ἄλλαχ ὁ παντοδύναμος δὲ μ' ἔκανε καὶ μένα βασιλόπουλο, παρὰ μ' ἔρριξε στὴ φτώχεια, νὰ βόσκω πρόβατα;

Κι' ἔμεινε ἀμίλητος, γεμάτος μαράζι.

Καθὼς ἔπεφτε ὁ ἥλιος κι' ἄρχιζε νὰ νυχτώνει, ὁ νέος βυθίστηκε σὲ μιὰ νάρκη, ποὺ δὲν ἔμοιαζε οὔτε μὲ ὕπνο, οὔτε μὲ ἀγρύπνια. Ἡ ὄψη του θόλωνε κι' ἡ σκέψη του μαζί. Θαμπὰ σχήματα περνοῦσαν μπρὸς στὰ μάτια του καὶ παράξενοι ἦχοι χτυποῦσαν τ' αὐτιά του κι' ἔσβυναν ἀμέσως. Τέλος, μιὰ πελώρια σκιὰ ἀνθρώπου φάνηκε σὰ νὰ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ στάθηκε μπρός του.

— Εἶμαι ὁ Μπεμάρ, τοῦ εἶπε, τὸ μεγάλο Πνεῦμα τοῦ Ἄλλαχ. Τὰ λόγια σου καὶ τὰ παράπονά σου ἔφτασαν ὣς τ' αὐτιά μου. Πές μου τί ἐπιθυμεῖς.

— Σιχαίνομαι τὴ ζωὴ τοῦ βοσκοῦ. Ἤθελα νἄμουν βασιλόπουλο.

— Καλά. Γίνου λοιπὸν βασιλόπουλο!

Καὶ τὸ Πνεῦμα ἄγγιξε τὸν Ἀλῆ Μεκὰρ μὲ τὸ χρυσὸ ραβδί του.

Τ' ἄλλο πρωΐ, σὲ μιὰ μεγάλη σάλα τοῦ παλατιοῦ στὰ Σοῦστα, ἕνα παιδὶ ξυπνοῦσε μὲ ἦχους βιολιῶν καὶ κιθάρας. Μόλις ἄνοιξε τὰ μάτια του, ἕνας ἄρχοντας τὸν χαιρέτησε ταπεινὰ κι' ἕνας μεγαλόσωμος σκλάβος τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν πῆγε στὸ μπάνιο του, νὰ λουστεῖ μὲ μυρωδάτο νερό.

Τὸ παιδὶ θυμόταν ἀμυδρὰ πὼς ἔβοσκε κάποτε πρόβατα στὸ λειβάδι. Μὰ σήμερα ἦταν ὁ Σαλὲμ Σιμά, ἀληθινὸς πρίγκιπας, ποὺ ὅλοι τὸν χαιρετοῦσαν μὲ φόβο καὶ σεβασμό.

«Πρόσεχε τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα του...» (Σελ. 277, στ. α'.)

Χωρίς νὰ ξέρει κι' αὐτὸς πῶς εἶχε γίνει, θυμόταν διάφορα πρόσωπα ποὺ δὲν τὰ εἶχε γνωρίσει. Θυμόταν ἰδίως τὸν Σιμὲρ-Σιμά, τὸ γέρο Σουλτάνο, ποὺ ἦταν, λέει, θεῖος του.

Ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὸ μπάνιο του, τοῦφεραν γάλα καὶ μέλι σὲ φλυτζάνια χρυσά, γλυκίσματα σὲ πιάτα ἀσημένια καὶ κουταλάκια μὲ διαμαντόπετρες. Ἔφαγε καλὰ κι' ὕστερα εἶπε στὸν ἄρχοντα Σιδιέλ, ποὺ ἦταν διορισμένος ἀκόλουθός του:

— Πήγαινέ με νὰ ἰδῶ τὰ ὡραῖα ἄλογα τοῦ παλατιοῦ.

—'Αφέντη, εἶπε ὁ Σιδιέλ, πρέπει νὰ πᾶς πρῶτα νὰ χαιρετήσεις τὸ θεῖο σου, τὸ Σουλτάνο μας. Εἶναι κατάλληλη ἡ ὥρα.

Ἔμπασαν λοιπὸν τὸν Σαλὲμ Σιμὰ στὴν αἴθουσα τοῦ θρόνου κι' αὐτὸς γονάτισε μπροστὰ στὸ Σουλτάνο.

—Ὡραῖε μου ἀνιψιέ, τοῦ εἶπε ὁ μονάρχης, εἶμαι εὐτυχισμένος ποὺ σὲ ξαναβρῆκα. Εὐχαριστῶ τὸν Ἄλλάχ ποὺ σ' ἔστειλε πάλι ἐδῶ σ' ἐμᾶς, ποὺ σ' εἴχαμε χαμένο. Διόρισα σοφοὺς δασκάλους νὰ σὲ μορφώσουν καὶ νὰ σὲ κάνουν καλὸ πολεμιστή, σοφὸ στὰ γράμματα, στοὺς νόμους καὶ στὸ Κοράνιο. Πρέπει νὰ φτάσεις τὸν ξάδερφό σου τὸν Φιρὰ-Σιμά, τὸ γιὸ τοῦ ἄλλου μου ἀδερφοῦ. Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω.

Τὸ παιδὶ προχώρησε κι' ὁ Σουλτάνος τὸ φίλησε καὶ τὸ εὐλόγησε στὸ ὄνομα τοῦ Ἄλλάχ.

Ὁ Σαλὲμ Σιμὰ βγῆκε μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰ καὶ περηφάνεια.

— Τώρα, εἶπε στὸ Σιδιέλ, πήγαινέ με νὰ ἰδῶ τ' ἄλογα!

— Ἀφέντη, ἀποκρίθηκε ὁ Σιδιέλ, ὁ Σουλτάνος ἔχει κανονίσει τὸ πρόγραμμά σας. Τώρα εἶναι ἡ ὥρα γιὰ μάθημα μὲ τὸν καθηγητὴ τῶν μαθηματικῶν. Ἐπίσκεψη στ' ἄλογα δὲν ἐπιτρέπεται.

Μιὰ ὁλόκληρη ὥρα, ὁ μικρὸς ἄκουγε τὸν καθηγητὴ μὲ τὰ προβλήματά του καὶ τὸ βρισκε αὐτὸ πολὺ πληχτικό.

Ὅταν τελείωσε, ζήτησε νὰ κάνει στρατιωτικὰ γυμνάσια. Νόμιζε πῶς θὰ τὸν ἔντυναν σὰ στρατηγὸ καὶ θὰ τὸν ἔβαζαν νὰ ἐπιθεωρήσει τὰ στρατεύματα.

—Ἡ ὥρα εἶναι ἀκριβῶς προορισμένη γιὰ γυμνάσια, εἶπε ὁ Σιδιέλ.

Κι' ἔβαλε τὸ βασιλόπουλο νὰ γυμναστεῖ σὰν ἁπλὸς στρατιώτης. Φόρεσε βαρὺ θώρακα, τεράστια ἀσπίδα στ' ἀριστερὸ χέρι καὶ σκληρὸ τόξο στὸ δεξί.

«—Ὡραῖε μου ἀνιψιέ, τοῦ εἶπε ὁ μονάρχης.» (Σελ. 278, στ. α'.)

Ἤρθε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ κι' ἡ ὄρεξη τοῦ Σαλὲμ Σιμὰ εἶχε ἀνοίξει ἀπὸ τὰ γυμνάσια. Τοῦ ἔφεραν ὡραῖο πιλάφι, ποὺ τἄρεσε πολὺ καὶ ζήτησε κι' ἄλλο. Ἕνας γέρος ὅμως, μὲ ζαρωμένο πρόσωπο, ἀγγιξε μὲ τὸ ραβδί του τὸ δεύτερο πιλάφι ποὺ φερνε ὁ δοῦλος, κι' ὁ δοῦλος γύρισε κι' ἔφυγε

— Φέρ' το δῶ τὸ πιλάφι! φώναξε ὁ Σαλὲμ Σιμά. Τὸ ζήτησα!

— Ἀφέντη, εἶπε ὁ γέρος, εἶμαι ὁ Μπίρκα, γιατρὸς τοῦ παλατιοῦ. Δεύτερο πιλάφι θὰ σὲ βλάψει.

Τοῦφεραν τότε βραστὸ κοτόπουλο. Καὶ πάλι ὁ γιατρὸς μπῆκε στὴ μέση.

—Ἀφέντη, μὴ τὸ φᾶς ὅλο. Μόνο τὶς δυὸ φτερούγες.

Κι' ὁ γέρος ἔδαζε τὴ μύτη του παντοῦ, τοῦ μετροῦσε τὸ φαγητό του, ἐνῶ ὁ Σαλὲμ Σιμὰ θὰ ἤθελε νὰ φάει ἀμέτρητα πιάτα. Εἶχε νευριάσει μὲ τὰ σωστά του.

Τ' ἀπόγεμα τὸν ἐπισκέφθηκε ἕνας ἰμάμης καὶ τοῦκανε μιὰ ὥρα ὁλάκερη ἐξήγηση τοῦ Κορανίου. Τ' ἄλλο πρωΐ, ἀντὶ γιὰ τὸν καθηγητὴ τῶν μαθηματικῶν, ἦρθε ἕνας γέρος δικαστὴς καὶ τοῦ ἐξηγοῦσε τοὺς νόμους ἄλλη μιὰ ὥρα. Τέλος ἔκαμε πάλι γυμνάσια, μὲ ἄλογο αὐτὴ τὴ φορά, κι' εὐτυχῶς ἦταν ἕνας καλὸς ἱππικόμος ποὺ τοῦ εἶπε ὡραῖες ἱστορίες.

Τ' ἀπόγεμα, τὰ βάσανα τοῦ Σαλὲμ Σιμὰ ἦταν ἀκόμη μεγαλύτερα. Ὁ γέρος δικαστὴς τὸν πῆρε καὶ τὸν πῆγε στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου, (ἀκοῦτ' ἐκεῖ!) γιὰ νὰ τὸν διδάξει! Τρεῖς ὁλόκληρες ὧρες λοιπόν, ὁ μικρὸς πρίγκιπας ἄκουγε τοὺς δικηγόρους νὰ φωνάζουν καὶ νὰ μαλώνουν καὶ τὸ δικαστὴ νὰ βγάζει ἀποφάσεις. Εἶδε νὰ μαστιγώνουν μπροστά του καμπόσους ἀνθρώπους, ποὺ ἦταν ἔνοχοι καὶ καμπόσους ἄλλους ἀκόμη, ποὺ ἦταν ἀθῶοι, ἀλλὰ δὲ μπόρεσαν ν' ἀποδείξουν τὴν ἀθωότητά τους. Βγῆκε γεμάτος πλήξη καὶ λύπη.

Τὴν τρίτη μέρα, ξανάρθε ὁ μαθηματικὸς κι' ἄρχισαν πάλι τὰ γυμνάσια.

Τ' ἀπόγεμα, δυὸ σκλάβοι ἔντυσαν τὸ βασιλόπουλο μὲ πλούσια φορέματα, γεμάτα χρυσάφι καὶ πετράδια. Ὁ Σαλὲμ Σιμὰ ἦταν ὅλος χαρὰ καὶ κοιταζόταν μὲ θαυμασμό. Ἀλλὰ τὸ πλήρωσε ἀκριβά.

Ἕνας θαλαμηπόλος τὸν ὁδήγησε ἐπίσημα στὴν αἴθουσα τοῦ θρόνου, ὅπου εἶδε καθισμένο στὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου τὸν ξάδελφό του τὸν Φιζὰ Σιμά. Τὸν κάθισαν κι' αὐτὸν στ' ἀριστερὰ καὶ τότε ἦρθε ὁ Σουλτάνος μὲ μεγάλη πομπὴ καὶ κάθησε στὸ βασιλικό του θρόνο.

Εὐθὺς ὁ αὐλάρχης ἔμπασε μέσα δυὸ πρεσβευτές. Μετὰ τὶς τυπικὲς χαιρετοῦρες, ὁ σουλτάνος κι' ὁ βεζύρης του συζήτησαν ὥρα πολλὴ γιὰ ζητήματα κάθε λογῆς, πολιτικά, στρατιωτικά, ἐμπορικά, κι' ὁ Σαλὲμ Σιμὰ δὲν ἔννοιωθε γρὺ ἀπ' ὅλ' αὐτά. Κι' ὅμως ἔπρεπε νὰ κάθεται καρφωμένος ἐκεῖ, ὅπως κι' ὁ ξάδελφός του, ἀσάλευτος κι' ἀμίλητος. Ὁ Σουλτάνος θαρροῦσε πὼς ἔτσι θὰ τοὺς μάθαινε τὴν πολιτική.

Ἡ ἀκρόαση αὐτὴ βάστηξε ὧρες.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, δόθηκε στὸ Σαλὲμ Σιμὰ ἡ ἄδεια νὰ διαγωνισθῆ στὸ τόξο καὶ στὸ σπαθί, μὲ τὰ παιδιὰ μερικῶν ἀπὸ τοὺς μεγιστάνες.

Τοὺς νίκησε ὅλους κι' ἦταν περήφανος γι' αὐτό. Ἀλλὰ γρήγορα ἡ εὐχαρίστησή του χάθηκε, γιατὶ κατάλαβε (δὲν ἤταν, βλέπετε, κουτὸς) ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ συνομήλικοί του δὲν πολεμοῦσαν μαζί του στ' ἀληθινά, ἀλλὰ ἐπίτηδες δὲν ἔδαζαν ὅλα τους τὰ δυνατά, γιὰ νὰ νικηθοῦν καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

— Μὴν ἀκοῦτε, μικρούλα, τῆς μίλησε ἀργὰ καὶ σιγανὰ ἡ σοβαρὴ κοπέλα. Αὐτοὶ δὲν ξέρουν τί λένε καὶ τί κάνουν. Ἔχουν γεμίσει τὸ κεφάλι τους μὲ ἰδέες καὶ φράσεις ἀσύνδετες καὶ χωρὶς καμμιὰ σειρά. Γιὰ τὸ Θεό, μὴ διαβάσετε ὅλ' αὐτὰ ποὺ σᾶς εἶπαν! Δὲ θἀποκομίσετε τίποτα καὶ τίποτα δὲ θὰ σᾶς ἀπομείνει. Νὰ μελετήσετε, ναί, νὰ διαβάσετε. Μὰ νὰ μελετήσετε μὲ ὑπομονὴ καὶ συστηματικά, νἀρχίσετε ἀπὸ κεῖνα ποὺ κατανοεῖτε καλύτερα πρῶτα, νὰ τὰ μελετᾶτε προσεχτικὰ καὶ νὰ τἀφομοιώνετε. Προσπαθήστε νὰ γνωρίζετε καὶ νὰ βλέπετε τὴν πραγματικότητα καὶ τὴ ζωὴ ὅπως εἶναι, καὶ ὄχι ποιητικὰ καὶ ρωμαντικά, καὶ διαβάστε συγχρόνως καὶ τἀνάλογα βιβλία. Μελετήστε προσεχτικὰ καὶ μὲ σύστημα. Διῶχτε ἀπὸ μέσα σας κάθε προκατάληψη καὶ κάθε τί ποὺ δὲ στηρίζεται στὴν ἐπιστήμη. Ἀφομοιώνετέ τα καὶ προσπαθήστε νἀποχτήσετε

πεποιθήσεις. Καὶ τότε μόνο θὰ μπορέσετε νὰ μπῆτε στὸν ἀληθινὸ δρόμο τῆς ἐπιστήμης...»

Ἡ μικρὴ Μαρία σάστισε καὶ τἄχασε. Ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ ἀσυνάρτητα λόγια τῶν ἄλλων ἔπεφτε στὰ ἁπλὰ μὰ σοβαρὰ λόγια τῆς κοπέλας αὐτῆς. Εἶχε τόσο ζαλιστεῖ καὶ ἀπογοητευθεῖ πρίν, ποὺ ἡ ἀπότομη εὐχαρίστηση τὴ σάστισε. Ἡ φοιτήτρια αὐτὴ ἡ μεγάλη, ἡ ἔμπειρη, δὲν τῆς εἶχε πεῖ σπουδαῖα καὶ φουσκωμένα λόγια, δὲν τῆς εἶχε μιλήσει οὔτε γιὰ Κάντ, οὔτε γιὰ Ντάρβιν, οὔτε γιὰ Σπινόζα. Μὰ ὅμως αἰστανόταν ἡ μικρὴ πὼς αὐτὴ ἤταν ἡ πραγματικὴ ἐπιστήμων, ἡ βαθιὰ μορφωμένη. Ναί, καταλάβαινε. Τὰ λόγια τῆς κοπέλας αὐτῆς ἔμπαιναν βαθιὰ μέσα της καὶ τἄνιωθε. Ναί, ἤξερε τώρα. Θὰ μελετοῦσε καὶ θἄβλεπε τὴν πραγματικότητα ὅπως εἶναι. Καὶ θἀφομοίωνε κάθε σωστὴ καὶ ὀρθὴ γνώμη ποὺ θὰ διάβαζε. Καὶ τότε θἄξερε νὰ τραβήξει τὸν πραγματικὸ δρόμο τῆς ἐπιστήμης. Γιατὶ θὰ μελετοῦσε σιγά, μὲ σύστημα, μὲ τάξη, καὶ ὄχι γνῶμες καὶ φράσεις ἀνάκατες καὶ ἀκατάστατες, ποὺ σοῦ ζαλίζουν τὸ μυαλὸ καὶ σοῦ μεγαλώνουν τὴν ἡμιμάθεια. Ναί, θἄξερε τώρα πῶς νὰ μελετήσῃ. Ἡ κοπέλα αὐτὴ ποὺ τέλειωνε πιὰ τὸ Πανεπιστήμιο, τῆς ἄνοιγε τὸ δικό της δρόμο, τὸν ὀρθὸ ἐπιστημονικὸ δρόμο, νὰ μπεῖ σ' αὐτὸν καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ.

Κι' ἦταν τώρα τόσο εὐχαριστημένη ἡ μικρὴ Μαρία ποὺ θὰ γινόταν φοιτήτρια!..

ΜΑΡΙΑ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Μάνα, γιατί μοῦ κλείσατε τὰ μάτια;
Ἀπ' τῆς ζωῆς τὸ περιβόλι ποῦ μὲ πᾶνε;
Ἀπέραντα εἶναι τοῦρανοῦ τὰ πλάτια
Κι' ὅσοι πηγαίνουν δὲν ξαναγυρνᾶνε...

Μάννα! παγώσανε τὰ μέλη μου, πονᾶνε!
Τὰ σκοτεινά, μαυροντυμένα, τἄτια,
Μάννα, ποῦ μὲ τραβᾶνε;..
Ὤ, τί φριχτὰ πρῶν' τοῦ Θανάτου τὰ πα-
[λάτια!

Μάνα, δές, τῆς Ζωῆς τἀγαπημένο
τραγούδι δὲν τὸ εἶπα ὅλο ἀκόμα,
καὶ κοιτομαι βουβὸ καὶ παγωμένο

Καὶ στὸ ὑγρὸ μὲ σέρνουνε τὸ χῶμα...
Σύ, ποὺ μὲ χάρηκες στὸν κόσμο τόσο λίγο,
σφίξε με! Μὴ μἀφίνεις νὰ σοῦ φύγω!..

ΑΙΔΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

Τ' ΑΡΚΟΥΔΑΚΙΑ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ς'.

Γίνεται κι' ἕνας μικροκαυγάς. Γιατί καθένας θέλει γιὰ τὸν ἑαυτό του τὴν τιμὴ νὰ πάῃ τὴ σούπα τοῦ ἀρχηγοῦ.

— Φέρ' τη ἐδῶ! ἐγὼ θὰ πάω!

— Ὄχι, ἐγώ! Εἶναι ἡ σειρά μου!

— Κάθησε κάτω! Ἐγὼ θὰ πάω! Ἐγώ!

Ἐπιτέλους βάζουν κόμπο. Ὁ κόμπος πέφτει στὸν Κοκκινέλη, κι' ὁ μικρὸς πρόσκοπος, χαρούμενος γιὰ τὴν τύχη του, παίρνει τὴν καραβάνα μὲ τὴ σούπα καὶ φεύγει.

Ἡ σούπα ἔχει μέσα ἕνα σωρὸ «ξένα σώματα»: πετραδάκια, χαρτάκια, ἀχεράκια, ἀκόμα κι' ἕνα κουνούπι. Ἀλλὰ ὁ κ. Ἀρχηγὸς δὲν παρασκοτίζεται γι' αὐτά. Καὶ καθὼς δὲν βλέπει μπροστά του ἀπὸ τὴν πεῖνα, καταβροχθίζει καὶ τὴ σούπα, ποὺ τὴ βρίσκει καλύτερη κι' ἀπὸ τὸ πρωινὸ τσαΐ.

— Μπράβο! λέει στὸν Κοκκινέλη. Νὰ πῆς στοὺς συντρόφους σου πὼς εἶμαι κατευχαριστημένος. Καὶ τώρα νὰ ἑτοιμασθῆτε, γιὰ νὰ πᾶμε νἀνακαλύψουμε τὸν ἐχθρό.

— Ποιὸν ἐχθρό; ἀπορεῖ ὁ Κοκκινέλης.

— Ὤ, μὰ δὲν τὸ ξέρετε; δὲν τὰ εἴπαμε;.. Οἱ ἄλλοι πρόσκοποι, ποὺ ἔχουν ἀρχηγὸ τὸν κ. Προβοσκίδα, κατασκήνωσαν ἀλλοῦ. Θὰ πᾶμε νὰ τοὺς ξετρυπώσουμε καὶ θὰ γίνῃ μάχη. Τό σύνθημά μας εἶναι «μέλισσα». Τὸ σύνθημα τοῦ ἐχθροῦ εἶναι «μπανάνα». Τἄλλα θὰ σᾶς τὰ πῇ ὁ νωμοτάρχης σας. Πήγαινε!

Οἱ πρόσκοποι, ὅταν τἀκοῦνε αὐτά, κατσουφιάζουν καὶ μουρμουρίζουν:

— Ἄλλα πάλι!.. Ὅ,τι φάγαμε, πρέπει νὰ πᾶμε χάλα-χάλα νὰ ξετρυπώσουμε τὸν ἐχθρό!.. Μὰ δὲν θὰ ἡσυχάσουμε ἐμεῖς στιγμή; Νὰ πάρῃ ἡ ὀργὴ καὶ τὸν Προβοσκίδα καὶ τὴ μπανάνα του!

Μόνο ὁ Κοκκινέλης εἶναι ἐνθουσιασμένος.

— Δὲν ἔχετε δίκιο, φωνάζει. Ὁ πόλεμος εἶναι ὡραῖος. Κι' ἂν μάλιστα νικήσουμε μεῖς...

— Ὤ, μὰ ἐμεῖς πρέπει νὰ νικήσουμε! λέει ὁ Ἀρκουδοπουλάκης.

— Καὶ βέβαια θὰ νικήσουμε! προσθέτει ὁ Ἀστρονόμος.

— Ἐσὺ ποῦ τὸ ξέρεις; ρωτᾶ κοροϊδευτικὰ ὁ Χοντρούλης. Μήπως τὸ διάβασες στ' ἄστρα;

Τώρα γελοῦν. Ἑτοιμάζονται γρήγορα. Καὶ στὸ τέλος ἐνθουσιάζονται ὅλοι.

— Ἐμπρός! φωνάζουν. Ζήτω οἱ «Μέλισσες»! Κάτω οἱ «Μπανάνες»! Ζήτω ὁ κ. Ἀρκουδάκης! Κάτω ὁ χοντρο-Προβοσκίδας!

Ξεκινοῦν ὅλοι μαζὶ μέσ' ἀπὸ τὸ δάσος. Πρέπει νἀνακαλύψουν τὰ «ἴχνη»

τοῦ ἐχθροῦ. Ἀπὸ ποῦ πέρασε; Ποῦ πῆγε; Ποῦ βρίσκεται τώρα;.. Θὰ τὸν βροῦν καὶ θὰ τοῦ δείξουν!

Προχωροῦν μὲ προφύλαξη καὶ κοιτάζουν χάμω μὲ προσοχή. Ἀλλὰ πουθενὰ δὲν βλέπουν ἴχνη.

Ὁ ἀρχηγός, γιὰ νὰ μὴν κουράζεται ἄδικα ὅλο τὸ στράτευμα, στέλνει μπροστὰ λίγους μόνο ἀνιχνευτές. Εἶναι οἱ φίλοι μας οἱ «μάγειροι». Ὅπως τὰ κατάφεραν στὴ μαγειρική, ἔτσι θὰ τὰ καταφέρουν καὶ στὴν ἀνίχνευση.

Καὶ πραγματικῶς. Σὲ λίγο ὁ Κοκκινέλης φωνάζει:

— Ὁ ἐχθρός! ὁ ἐχθρός!..

— Ποῦ; ποῦ; ρωτοῦν ὅλοι τρέχοντας κοντά του.

— Νά, νά! Ὁ Προβοσκίδας, χωρὶς ἄλλο, πέρασε ἀπὸ δῶ. Βλέπετε τὶς πατημασιές του;

Τὰ «ἴχνη» ἦταν ὁλοφάνερα: μικροὶ λάκκοι, γεμάτοι λασπωμένο νερό, ποὺ τοὺς ἔκαμαν βέβαια τὰ χοντρὰ πόδια καὶ τὸ τεράστιο βάρος τοῦ κ. Προβοσκίδα.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κάθε φορὰ ποὺ ἡ Τόψυ εἶχε κάμει κάτι καὶ φοβόταν τὴν τιμωρία, κρυβόταν πίσω ἀπὸ τὴν καρέκλα τοῦ Σαὶν-Κλὰρ, κι' αὐτὸς κατόρθωνε πάντα νὰ μεσολαβεῖ γιὰ νὰ τὴ συγχωροῦν. Τῆς ἔδινε κάπου-κάπου καμμιὰ δεκάρα γιὰ νὰγοράσει καρύδια ἢ ζαχαρωτά, ποὺ τὰ μοίραζε μὲ τάλλα τὰ παιδιὰ τοῦ σπιτιοῦ. Γιατί πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε πὼς ἦταν ἀγαθὸ κορίτσι καὶ μὲ μεγάλη καρδιὰ κατὰ βάθος — ὅταν, ἐννοεῖται, δὲν τὴν πείραζε κανείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Στὸ Κέντουκυ

Οἱ ἀναγνώστες μας θἄθελαν βέβαια νἄρριχναν μιὰ ματιὰ στὴν καλύβα τοῦ μπάρμπα-Τόμ. Ἂς γυρίσουμε λοιπὸν στὸ Κέντουκυ γιὰ νὰ ἰδοῦμε τί ἔχουν ἀπογίνει ἐκεῖνοι ποὺ ἀφήσαμε.

Εἶν' ἕνα δειλινὸ τοῦ καλοκαιριοῦ. Τὰ παράθυρα κι' οἱ πόρτες τοῦ σπιτιοῦ τῶν κυρίων εἶναι ὁλάνοιχτα γιὰ νὰ πάρουν ὅλη τὴ βραδινὴ δροσερὴ αὔρα. Ὁ κ. Σέλμπυ εἶναι ξαπλωμένος σὲ μιὰ βεράντα, πάνω σὲ μιὰ πολυθρόνα, καὶ καπνίζει μὲ ὅλη τὴ νωχέλεια τὸ ἀπογευματινό του τσιγάρο. Ἡ κυρία Σέλμπυ, καθισμένη κοντὰ στὴν πόρτα, ἐργάζεται σ' ἕνα ἐργόχειρο, ἀλλὰ ἔχει τὸ ὕφος ἀνθρώπου ποὺ περιμένει εὐκαιρία νἀνοίξει κουβέντα γιὰ κάποιο θέμα ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει.

— Ξέρεις, εἶπε ἐπιτέλους στὸν ἄντρα της, ὅτι ἡ Χλόη ἔλαβε γράμμα ἀπὸ τὸν Τόμ;

— Ἀλήθεια; Φαίνεται πὼς βρῆκε φίλους ἐκεῖ κάτω καὶ καλοπερνᾶ.

— Τὸν ἀγόρασε μιὰ καλὴ οἰκογένεια ποὺ τὸν μεταχειρίζεται πολὺ καλά, ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Σέλμπυ. Φαντάζομαι ὅτι θὰ περνᾶ πολὺ καλά.

— Ἄ, αὐτὸ μ' εὐχαριστεῖ πολύ, εἶπε ὁ κ. Σέλμπυ. Ἐλπίζω πὼς θὰ τοῦ ἀρέσει καὶ πὼς δὲ θἄχει πιὰ καϊμὸ νὰ γυρίσει πίσω.

— Κάθε ἄλλο. Ρωτάει μάλιστα, ἂν μαζεύτηκαν τὰ λεφτὰ ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ τὸν ἀγοράσουμε πίσω.

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω, εἶπε ὁ κ. Σέλμπυ. Ὅταν οἱ δουλειὲς ἀρχίσουν νὰ πέρνουν κακὸ δρόμο, κανεὶς δὲν ξέρει ποῦ θὰ σταματήσουν. Πέφτει κανεὶς ἀπὸ γκρεμνὸ σὲ γκρεμνό, καὶ τέλος δὲν ὑπάρχει.

— Μοῦ φαίνεται ὡστόσο, πὼς κάποιος τρόπος ὑπάρχει νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὴν καταστροφή. Δὲ θὰ μποροῦσαμε ἄραγε νὰ πουλήσουμε τἄλογα κι' ἀκόμα ἕνα ἀπὸ τὰ χτήματά μας;

— Αὐτὰ ποὺ λὲς εἶναι ἀστεῖα, Ἀιμιλία. Εἶσαι ἡ καλύτερη γυναίκα τοῦ Κέντουκυ, ἀλλὰ δὲν καταλαβαίνεις γρὶ ἀπὸ ἐμπορικὲς ὑποθέσεις, καθὼς ἄλλωστε κι' οἱ περισσότερες γυναῖκες.

— Ὥστε δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ βροῦμε τὰ χρήματα ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ κρατήσουμε τὴν ὑπόσχεση ποὺ δώσαμε στὸν καϊμένο τὸν Τόμ; Ἡ δυστυχισμένη ἡ κυρὰ Χλόη τὄχει δεμένο «σὲ ψιλὸ μαντήλι» ποὺ λέει ὁ λόγος.

— Λυποῦμαι πολύ. Βρίσκω πὼς τῆς ἔδωσες ὑπόσχεση κάπως ἀπερίσκεπτη. Καλύτερα θὰ ἦταν νἄξερε ἡ κυρὰ Χλόη ὅτι αὐτὸ δὲ γίνεται καὶ νὰ κάτσει ἥσυχη νὰ κοιτάξει τὴ δουλειά της. Ὁ Τόμ σὲ λίγον καιρὸ θὰ πάρει ἄλλη γυναῖκα κεῖ κάτω. Καλύτερα λοιπὸν νὰ πάρει κι' αὐτὴ ἕναν ἄλλον ἄντρα καὶ νὰ τὸν ξεχάσει.

— Μὰ τί λές, φίλε μου. Τόσον καιρὸ ἐδίδασκα στοὺς σκλάβους μας ὅτι οἱ γάμοι ποὺ κάνουν μεταξύ τους, εἶναι ἱεροὶ σὰν τοὺς δικούς μας. Πῶς τώρα νὰ δώσω στὴ Χλόη τέτοιες συμβουλές;

— Τί φταίω ἐγώ; Ἄσχημα ἔκαμες νὰ τοὺς διδάξεις ἠθική, ποὺ δύσκολα ἐφαρμόζεται στὴν τάξη τους. Ἐγὼ πάντα σοῦ τὄλεγα αὐτό.

— Μὰ ἡ ἠθικὴ αὐτὴ εἶναι ἡ ἠθικὴ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ λησμονήσω τὴν ὑπόσχεση ποὺ ἔδωσα στὰ φτωχὰ αὐτὰ πλάσματα. Ἂν δὲ μπορέσω νὰ βρῶ χρήματα ἀλλοιῶς, θὰ δίνω μαθήματα μουσικῆς. Θὰ βρῶ μαθητὲς εὔκολα καὶ θὰ κερδίζω ἀρκετά. Γρήγορα θὰ μαζέψω λοιπὸν τὰ χρήματα ποὺ χρειάζονται.

— Αὐτὸ δὲ θὰ τὸ κάμεις, Αἰμιλία. Δὲ θὰ δεχθῶ ποτὲ τέτοια ταπείνωση!

— Ταπείνωση! Ταπείνωση εἶναι τὸ νὰ μὴν κρατήσω τὴν ὑπόσχεσή μου.

Ἡ συζήτηση κόπηκε ἐδῶ, γιατὶ παρουσιάστηκε στὴ βεράντα ἡ κυρὰ-Χλόη. Φαίνεται πὼς τ' αὐτί της πῆρε ὅσα ἔλεγαν οἱ κύριοί της γι' αὐτή, γιατὶ ἀφοῦ γέλασε γοργά, καθὼς γελοῦν οἱ μαῦροι ὅταν θέλουν ν' ἀρχίσουν μιὰ κουβέντα, εἶπε:

— Καὶ γιατὶ στενοχωριοῦνται ὁ Κύριος κι' ἡ Κυρία, ἀφοῦ ἔχουν χρήματα στὰ χέρια τους;

— Τί θέλεις νὰ πεῖς, Χλόη; εἶπε ἡ κυρία Σέλμπυ, Δὲ σὲ καταλαβαίνω.

— Νὰ τί θέλω νὰ πῶ. Ὁ Σὰμ ἔλεγε ὅτι στὸ Λουϊβίλ ὑπάρχουν ζαχαροπλαστεῖα ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἐργάτριες, ποὺ νὰ καταλαβαίνουν νὰ φτιάνουν τὰ γλυκά, καὶ τὶς πληρώνουν τέσσερα δολλάρια τὴ βδομάδα.

— Μὰ πῶς θἄφινες τὰ παιδιά σου, Χλόη;

— Τὰ παιδιὰ μεγάλωσαν ἀρκετὰ καὶ μποροῦν νὰ δουλέψουν μονάχα τους.

— Τὸ ξέρεις ὅτι τὸ Λουϊβίλ εἶναι πολὺ μακριὰ ἀπὸ δῶ;

— Θἄναι κάπου κοντὰ στὸν κακομοίρη τὸν Τόμ; ρώτησε ἡ Χλόη, κοιτάζοντας στὰ μάτια τὴν κυρία Σέλμπυ.

— Ὄχι, Χλόη, εἶναι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸν Τόμ, ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Σέλμπυ.

Ἡ κυρὰ Χλόη φάνηκε μονομιᾶς ἀπελπισμένη.

— Ἀδιάφορο, εἶπε ἡ κυρία Σέλμπυ, γιὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνει. Πάντως θὰ εἶσαι πιὰ κοντά του παρὰ ἐδῶ. Ναί. μπορεῖς νὰ φύγεις, κι' ὅ,τι κερδίζεις θὰ τὸ βάζεις στὴν μπάντα, γιὰ ν' ἀγοράσεις τὸν ἄντρα σου.

Καθὼς μιὰ ἀχτίδα τοῦ ἡλιου ἀσημώνει ξαφνικὰ ἕνα σκοτεινὸ σύννεφο, ἔτσι φωτίστηκε καὶ τὸ πρόσωπο τῆς Χλόης καθὼς ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια.

— Ἡ κυρία εἶναι πολὺ καλή! Κι' ἐγὼ εἶχα αὐτὴ τὴν ἰδέα. Ἔχω ἀπ' ὅλα: ροῦχα, παπούτσια, καὶ ὅ,τι βγάζω θὰ τὰ οἰκονομῶ. Πόσες βδομάδες ἔχει ὁ χρόνος, κυρία;

— Πενήντα δυό.

— Τόσες πολλές; Καὶ τέσσερα δολλάρια τὴ βδομάδα, πόσα μᾶς κάνουν;

— Διακόσια ὀχτὼ δολλάρια.

— Καὶ πόσον καιρὸ πρέπει νὰ δουλεύω ἐκεῖ κάτω.

— Τέσσερα-πέντε χρόνια, Χλόη, ἀλλὰ δὲ θὰ χρειαστεῖ νὰ μαζέψεις μόνη σου ὅλο τὸ ποσόν. Θὰ σὲ βοηθήσω κι' ἐγώ.

— Ἄ, ὄχι! Δὲ θέλω νὰ κάνει μαθήματα ἡ κυρία. Ὁ Μάσσα ἔχει δίκιο, αὐτὸ δὲν ταιριάζει. Ὅσο ἔχω τὰ χέρια μου καὶ δουλεύω, αὐτὸ δὲ θὰ γίνει.

— Μὴ φοβάσαι, Χλόη. Θὰ φροντίσω νὰ μὴν ἐκθέσω τὴν ὑπόληψη τῆς οἰκογενείας, εἶπε ἡ κυρία Σέλμπυ χαμογελώντας. Πότε λὲς νὰ φύγεις;

— Δὲν ξέρω. Ὁ Σὰμ λέει νὰ φύγει αὐτὲς τὶς ἡμέρες καὶ νὰ μὲ πάρει μαζί του. Ἂν θέλει ἡ κυρία, φεύγω αὔριο τὸ πρωί. Μόνο νὰ μοῦδινε ἕνα συστατικό...

— Καλά, Χλόη, θὰ τὸ πῶ στὸν κύριο Σέλμπυ κι' ἐλπίζω νὰ μὴ φέρει ἀντίρρηση. Πρέπει νὰ τοῦ μιλήσω.

Ἡ κυρία Σέλμπυ ἀνέβηκε στὴν κάμαρά της κι' ἡ Χλόη ἔτρεξε στὴν καλύβα της γιὰ νὰ ἑτοιμαστεῖ, γεμάτη χαρά.

— Ἄ, Μάσσα Τζώρτζη, ξέρετε ὅτι αὔριο πρωὶ φεύγω γιὰ τὸ Λουϊβίλ; εἶπε στὸ νέο μόλις μπῆκε στὴν καλύβα καὶ τὸν βρῆκε ἐκεῖ μέσα. Ξέρετε ὅτι θὰ βγάζω τέσσερα δολλάρια τὴ βδομάδα κι' ἡ κυρία θὰ τὰ βάζει ὅλα κατὰ μέρος γιὰ νἀγοράσει πάλι τὸν Τόμ;

— Μπράβο! εἶπε ὁ Τζώρτζης. Αὐτὸ εἶναι περίφημο! Καὶ πῶς θὰ πᾶς;

— Μαζὶ μὲ τὸ Σάμ, αὔριο κιόλας. Καὶ τώρα, Μάσσα Τζώρτζη, πιστεύω πὼς θὰ τοῦ γράψετε τοῦ Τόμ, γιὰ νὰ τὰ ξέρει ὅλα, ἔ;

— Καὶ βέβαια θὰ τοῦ γράψω, εἶπε ὁ Τζώρτζης. Ὁ μπάρμπα-Τὸμ θὰ εὐχαριστηθεῖ πολὺ νὰ μάθει νέα σας. Πάω νὰ πάρω χαρτὶ καὶ μελάνι. Ξέρεις, κυρὰ-Χλόη, θὰ τοῦ γράψω γιὰ τὰ ἀλογάκια, γιὰ ὅλα.

— Βέβαια γιὰ ὅλα, Μάσσα Τζώρτζη. Τρέχα, παιδί μου, νὰ φέρεις χαρτὶ κι' ἐγὼ θὰ σοῦ ψήσω ἕνα κοτόπουλο, γιατὶ δὲ θἄχεις πιὰ ἀπὸ αὔριο κυρὰ-Χλόη νὰ σοῦ μαγειρεύει!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'

«Ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει».

Οἱ μέρες περνοῦν γοργὰ γιὰ καθέναν ἀπὸ μᾶς. Ἔτσι πέρασαν δυὸ χρόνια ἐξορίας γιὰ τὸν φίλο μας τὸν Τόμ. Μ' ὅλο ποὺ εἶχε ἀποχωρισθεῖ ἀπὸ ὅ,τι ἀγαποῦσε στὸν κόσμο, δὲν ἦταν ὡστόσο ἀληθινὰ δυστυχισμένος.

Εἶχε μάθει νὰ μένει εὐχαριστημένος μὲ ὅ,τι εἶχε καὶ περίμενε μὲ ὑπομονὴ νἀρθεῖ τὸ καλύτερο.

Εἶχε λάβει τὴν ἀπάντηση τοῦ Μάσσα Τζώρτζη στὸ γράμμα ποὺ ὁ κύριός του εἶχε γράψει στὴν οἰκογένειά του. Ὁ Τζώρτζης εἶχε γράψει μὲ τόση προσοχὴ καὶ τόσο καθαρά, ὥστε ὁ Τὸμ ἔλεγε ὅτι μποροῦσε νὰ τὸ διαβάσει κανεὶς ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη τῆς κάμαρης στὴν ἄλλη. Τοὺγραφε γιὰ τὴν οἰκογένειά του τὰ νέα ποὺ ἐμάθαμε ἤδη. Ὅτι δηλαδὴ ἡ κυρὰ-Χλόη εἶχε πιάσει δουλειὰ σ' ἕνα ζαχαροπλαστεῖο τῆς Λουϊβίλ κι' ὅτι ἔβαζε κατὰ μέρος ὅσα κέρδιζε, γιὰ νἀγοράσει πίσω τὸν Τόμ. Ὅτι ὁ Πέτρος κι' ὁ Μωυσῆς μεγάλωναν, ὅτι τὸ μωρὸ ἔτρεχε μπουσουλώντας σ' ὅλο τὸ σπίτι. Ἡ καλύβα τοῦ μπάρμπα-Τὸμ ἦταν κλεισμένη γιὰ τὴν ὥρα. Θἄρχόταν ὅμως γρήγορα ἡμέρα, ἔλεγε ὁ Τζώρτζης, ποὺ θἄνοιγε πάλι καὶ θὰ στολιζόταν καὶ θὰ μεγάλωνε.

Τὸ ὑπόλοιπο μέρος τῆς ἐπιστολῆς ἔγραφε γιὰ τὶς σπουδὲς τοῦ Τζώρτζη. Ἔγραφε ὅμως καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τεσσάρων πουλαριῶν, ποὺ εἶχαν γεννηθεῖ στοὺς σταύλους, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺχε φύγει ὁ Τόμ, ἔγραφε καὶ χαιρετισμοὺς ἀπὸ τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία Σέλμπυ.

Ὁ καϊμένος ὁ Τὸμ θαρροῦσε πὼς κρατοῦσε στὰ χέρια του κανένα ἀριστούργημα ἢ κανένα θησαυρό, καὶ δὲ χόρταινε νὰ τὸ κοιτάζει. Συμβουλεύτηκε μάλιστα τὴν Εὔα, ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ βάλει σὲ κορνίζα καὶ νὰ τὸ κρεμάσῃ, κι' ἡ μόνη δυσκολία ἦταν ὅτι ἡ μιὰ ὄψη του θἄμενε ἀναγκαστικὰ κρυμμένη.

Ἡ φιλία τοῦ Τὸμ καὶ τῆς Εὔας μεγάλωνε ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα. Ὁ πιστὸς σκλάβος ἀγαποῦσε τὸ παιδὶ σὰν ἕνα λεπτὸ κι' εὔθραυστο ἐπίγειο πραγματάκι, μὰ καὶ σὰν ἕνα θεῖο κι' οὐράνιο πλάσμα. Ἡ μεγαλύτερή του χαρὰ ἦταν νὰ τῆς κάνει ὅλα τὰ χατήρια. Ὅταν πήγαινε στὴν ἀγορά, πάντα τὰ μάτια του ἔψαχναν νὰ βροῦν κανένα ὡραῖο λουλούδι ἢ φροῦτο γιὰ τὴ μικρή του φίλη. Τοῦ ἄρεσε προπάντων νὰ βλέπει τὸ ξανθό της κεφαλάκι νὰ τὸν καρτερεῖ καὶ νὰ τοῦ φωνάζει μόλις γύριζε:

— Ἔ, τί μοῦφερες, μπάρμπα-Τόμ;

Ἡ μικρὴ πάλι δὲν ἀγαποῦσε λιγώτερο τὸ μεγάλο της φίλο. Ἤξερε νὰ διαβάζει μὲ φωνὴ ξάστερη καὶ μελωδική, καὶ τοῦ διάβαζε τὴν Ἁγία Γραφὴ τόσο ὡραῖα, ὅσο ὁ Τὸμ δὲν εἶχε ξανακούσει στὴ ζωή του. Στὴν ἀρχὴ ἡ Εὔα διάβαζε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ εὐχαριστεῖ τὸ φίλο της. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως συνήθισε κι' ἀγάπησε αὐτὸ τὸ βιβλίο ὅσο κι' ὁ Τόμ. Κι' οἱ δυὸ ἔβρισκαν ἀπερίγραπτη εὐχαρίστηση νὰ διαβάζουν τὰ θεῖα νοήματά του καὶ νὰ φαντάζονται τὶς μεγαλοπρεπεῖς εἰκόνες του.

***

Τὴν ἐποχὴ αὐτή, ὁ Σαὶν Κλὰρ μὲ τὴν οἰκογένειά του κατοικοῦσε στὴ βίλλα τῆς λίμνης Πὸν-Σαρταίν, γιατὶ στὴν πόλη ἡ ζέστη εἶχε γίνει ἀνυπόφορη.

Ἡ βίλλα, χτισμένη μὲ τὸ ρυθμὸ τῶν ἐξοχικῶν σπιτιῶν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, περιστοιχιζόταν μὲ βεράντες ἀπὸ μπαμποὺ καὶ κήπους μὲ γραφικὰ φυτὰ κι' εὐωδιαστὰ τροπικὰ λουλούδια, ποὺ τὰ μεθυστικὰ ἀρώματά τους ἔφταναν ὣς τὴ λίμνη.

Εἶναι μιὰ ὑπέροχη δύση, ποὺ πυρπολεῖ ὁλόκληρο τὸν ὁρίζοντα καὶ κάνει τὸ νερὸ νὰ φαίνεται σὰ δεύτερος οὐρανός. Ἡ λίμνη ἀποκοιμιέται, ὅλη χρυσάφι καὶ πορφύρα. Λευκὰ πανάκια γλυστροῦν ἐδῶ καὶ κεῖ σὰ φαντάσματα, μικρὰ χρυσὰ ἀστέρια λαμπυρίζουν ἀνάμεσα στὴν πυρκαγιὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καθρεφτίζονται περίεργα μέσα στὰ νερά.

Ὁ Τὸμ κι' ἡ Εὔα κάθονται σ' ἕναν χορταριασμένο μπάγκο. Εἶναι βράδυ Κυριακῆς κι' ἡ Ἁγία Γραφὴ εἶν' ἀνοιχτὴ πάνω στὰ γόνατα τοῦ παιδιοῦ. Διαβάζει γιὰ τὴ «νέα Ἱερουσαλήμ, τὴν πατρίδα τῶν πιστῶν».

Ἡ φαντασία τῆς μικρῆς, ποὺ ἔχει ἔμφυτη κλίση γιὰ τὴ θρησκεία, κάνει φτερὰ καὶ ρωτᾶ τὸν Τόμ:

— Τόμ, ποῦ λὲς νὰ βρίσκεται ἡ Νέα Ἱερουσαλήμ;

— Πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα, ἀπαντᾶ ὁ Τόμ.

— Τότε, θαρρῶ πὼς τὴ βλέπω. Κοίταξε αὐτὰ τὰ σύννεφα ἐκεῖ. Φαίνονται σὰ μεγάλες, πελώριες πύλες ἀπὸ μαργαριτάρι, καὶ μέσα στὸ βάθος, ὅλα εἶναι χρυσά. Θαρρεῖς πὼς ἐκεῖ πέρα εἶναι στρατιὲς ἀγγέλων καὶ ψάλλουν.

Ὁ Τὸμ κοίταζε ξαφνισμένος τὸ παράξενο κι' εὐαίσθητο αὐτὸ παιδί, ποὺ ἡ φαντασία του τὄκανε νὰ βλέπει ὀπτασίες. Ἡ μικρὴ τότε ἐξακολούθησε:

— Τόμ, ἔχεις ἰδεῖ ποτὲ σου ἀγγέλους;

— Ὄχι, μὲς Εὔα.

— Ἐγὼ ὅμως ἔχω ἰδεῖ. Καὶ σὲ λίγον καιρὸ θὰ πάω νὰ τοὺς βρῶ.

— Ποῦ, μὲς Εὔα;

Τὸ παιδὶ σηκώθηκε, μ' ἕνα παράδοξο φῶς στὰ μάτια, κι' ἔδειξε τὸν οὐρανό. Οἱ στερνὲς ἀχτῖνες τοῦ ἡλιου ἔπαιζαν στὰ χρυσὰ μαλλιά της κι' ἔδιναν ἕνα ὑπερφυσικὸ χρῶμα στὰ μάγουλά της.

— Ἐκεῖ πάνω, μπάρμπα-Τόμ! ἀποκρίθηκε. Θὰ πάω κεῖ πάνω μὲ τοὺς ἀγγέλους! Γρήγορα θὰ πάω, μπάρμπα-Τόμ! (Ἀκολουθεῖ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

Ὁ Τιμολέων Φιλήμων, ὁ μεγάλος δημοσιογράφος ποὺ ἔγινε ὕστερα καὶ Δήμαρχος Ἀθηναίων, ἦταν πολὺ αἰσιόδοξος ἄνθρωπος. Ὅποιαν εὐχή, ὅποιο ὄνειρο γιὰ τὸ μέλλον ἄκουγε, εἴτε ἀτομικό, εἴτε γενικό, ἔλεγε μὲ τὴ μεγαλύτερη πεποίθηση: «Θὰ γίνῃ!»

Μιὰ μέρα, ὅταν ἦταν Δήμαρχος, πῆγε σ' ἕνα μέρος ποὺ ἔκαναν ἀνασκαφὲς κι' ἔβρισκαν διάφορες ἀρχαιότητες, συνηθισμένης ὅμως ἀξίας. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα, μπροστά του, βρέθηκαν καὶ δυὸ τρία χρυσὰ ἀρχαῖα νομίσματα. Κάποιος τότε τοῦ εἶπε:

— Χάθηκε, κύριε Δήμαρχε, νὰ βρίσκαμε ἐδῶ ἕνα μεγάλο πιθάρι γεμάτο ἀπ' αὐτά, καὶ νὰ σωζόταν ἡ Ἑλλάδα;

Κι' ὁ Φιλήμων ἀμέσως:

— Ἔγγοια σου, κι' αὐτὸ θὰ γίνῃ!..

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Δὲν ξέρω. Κάτω στὴν κοιλάδα διακρίναμε ἴχνη ἀνθρώπων, σημάδια ἀπὸ παγοπέδιλα.

—Ἀπὸ παγοπέδιλα; Τότε ὅλα ἐξηγοῦνται, εἶπε ὁ Ἀμερικανὸς γυρίζοντας πρὸς τὸν Φονδιέλλ. Μ' ἔβαζε πάντοτε σὲ μεγάλη ἀπορία ἡ ἰδέα πὼς μποροῦσαν νὰ ὑπάρχουν λύκοι ἐδῶ, στὶς ἀκτὲς τοῦ ὅρμου τῆς Ἀνεξαρτησίας. Εἶναι σπανιώτατο νὰ τοὺς συναντήσῃ κανεὶς σ' αὐτὸ τὸ πλάτος. Ὅσο γιὰ τοὺς σκύλους, ἡ παρουσία τους δὲ μοῦ φαίνεται καθόλου παράδοξη, ἀφοῦ ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι μαζί τους.

— Μά, κύριε κυβερνήτα, εἶπε ὁ Φονδιέλλ, ποιοὶ ἄνθρωποι θὰ ριψοκινδύνευαν νὰρθουν στὸν παλιότοπο αὐτόν; Ὄχι λευκοὶ βέβαια. Ἐσεῖς ὁ ἴδιος μοῦ λέγατε, πὼς ἐκτὸς ἀπὸ μᾶς, καμμιὰ ἄλλη ἐξερευνητικὴ ἀποστολὴ δὲ βρισκόταν φέτος στὴ Γροιλανδία.

— Δὲν πρόκειται γιὰ λευκοὺς ἀνθρώπους, Φονδιέλ.

— Λοιπὸν γιὰ τί; Γιὰ Ἐσκιμώους;

— Δίχως ἀμφιβολία!

— Μὰ πῶς γίνεται αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Οἱ συνοικισμοί τους, κι' οἱ πιὸ βορεινοὶ ἀκόμη, πιστεύεται πὼς βρίσκονται στ' ἀκρωτήριο Γιόρκ καὶ στὸν ὅρμο τῆς Μελβίλλ. Μὰ καὶ τὸ ἀκρωτήριο κι' ὁ ὅρμος βρίσκονται πρὸς τὰ δυτικά.

«Φρόντιζε πῶς νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ μπροστά . . .»
(Σελ. 282, στ. γ'.)

— Καμμιὰ φορὰ τοὺς τυχαίνει νὰ κάνουν μακριὲς ἐκδρομὲς μὲ τὰ ἔλκηθρά τους. Τὸ καλοκαίρι, ὅταν κατὰ κείνη τὴ μεριὰ δὲν ὑπάρχει κυνήγι, εἰσχωροῦν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Γροιλανδίας, γιὰ νὰ κυνηγήσουν ἢ γιὰ νὰ λεηλατήσουν καμμιὰ ἀπ' τὶς κρυψώνες, ποὺ οἱ ἐξερευνητὲς ἀφίνουν ἀναγκαστικῶς στὴ διάθεσή τους. Ἂν ἡ δική μας γλύτωσε, αὐτὸ ὀφείλεται σὲ μιὰ πολὺ εὐνοϊκὴ σύμπτωση. Μὰ νάσαι βέβαιος πὼς ἡ θέση της θὰ εἶναι γνωστὴ σὲ μερικούς, ἐφ' ὅσον οἱ ἴδιοι αὐτοὶ ἰθαγενεῖς χρησιμεύουν ὡς ὁδηγοὶ στοὺς λευκούς.

— Νομίζετε λοιπὸν πὼς ἡ ὕπαρξη τῆς κρυψώνας τοὺς ἔφερε πρὸς αὐτὸ τὸ μέρος.

— Πολὺ φοβοῦμαι. Καὶ μιὰ καὶ ἀπόλυσαν τὰ σκυλιά τους, δὲ θὰ βρίσκουνται μακριὰ κι' οἱ ἴδιοι.

—Ἐγὼ νόμιζα πὼς οἱ σκύλοι εἶχαν μυριστεῖ τὴν ἀρκούδα μας, εἶπε ὁ Φονδιέλλ. Βέβαια ἡ ἀρκούδα εἶναι σκοτωμένη ἀπὸ χθὲς κιόλας, μὰ ἡ μυρωδιὰ τῶν μεγάλων ζώων διατηρεῖται ἐπὶ πολὺ στὸν ἀέρα, κι' ἀπ' τοὺς πεινασμένους αὐτοὺς σκύλους δὲν ἔλειπε βέβαια ἡ δοφρηση.

— Οἱ ἀμοιβαῖες ὑποθέσεις μας δὲν ἀποκλείουν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, παρατήρησε ὁ κ. Στέφενσον. Οἱ σκύλοι δὲν θὰ εἶχαν προηγηθεῖ τόσο πολὺ ἀπ' τοὺς κυρίους τους, ἂν δὲν τοὺς ὁδηγοῦσε ἐδῶ κάποια μυρωδιά.

—Ἔτσι μοῦ φαίνεται καὶ μένα, κύριε κυβερνήτα, εἶπε ὁ Μπόμπ. Ἐκτὸς ἂν εἶναι οἱ κύριοί τους, αὐτοὶ ποὺ τἄχουν τώρα βάλει μὲ τὸν Κίντ.

— Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε.

— Εἶναι κακοὶ οἱ Ἐσκιμῶοι;

—Ὄχι πολὺ περισσότερο ἀπὸ ἄλλους ἀγρίους ἢ ἀπὸ δῆθεν πολιτισμένους, ποὺ κάνουν τὸ κακὸ ἀπὸ εὐχαρίστηση μονάχα. Μόνο, πρόσθεσε ὁ Ἀμερικανός, ποὺ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ τοὺς ἀγριέψῃ. Εἶναι πολὺ εὐερέθιστοι καὶ ἀρκετὰ ἐκδικητικοί. Τοὺς σκοτώσαμε τὰ σκυλιά τους καὶ τοὺς πήραμε τὸ ψωμὶ ἀπ' τὸ στόμα, κάνοντας κατοχὴ στὰ τρόφιμα καὶ στ' ἄλλα πράγματα τῆς κρυψώνας, ποὺ αὐτοὶ τὰ προόριζαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο βέβαια δὲν θὰ προσελκύσαμε τὴ συμπάθειά τους.

— Καὶ μάλιστα ἂν κι' ὁ Κίντ ἀπὸ μέρους του τοὺς ξαπόστειλε μερικὲς σφαῖρες, πρόσθεσε ὁ Φονδιέλλ. Γρήγορα, κυβερνήτα! Τί κρῖμα ποὺ τὸ ἔλκηθρό μας δὲν εἶναι ἀκόμη ἕτοιμο. Θὰ φθάσωμε ἄραγε ἐγκαίρως;

— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσῃ, ψιθύρισε ὁ Ἀμερικανός.

— Λέτε μὴν εἶναι ἀργά; . .

Ὁ κ. Στέφενσον δὲν ἀπάντησε πιά. Ἀμίλητος καὶ συλλογισμένος, σήκωνε σύννεφα χιονιοῦ μὲ τὰ παγοπέδιλά του, μὴ ἔχοντας παρὰ μιὰ σκέψη μόνο στὸ μυαλό: Νὰ προφθάσῃ νὰ βοηθήσῃ τὸν μικρό του φίλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Τὸ αἴνιγμα τῶν μπαλλονιῶν

Ἡ βοήθεια ἐπρόκειτο νὰ φθάσῃ πολὺ ἀργά.

Ὄχι πὼς ὁ Τζὰκ εἶχε ὑπακούσει στὴν πρώτη διαταγὴ τοῦ ἀρχηγοῦ. Ἀποφασισμένος νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν ἑαυτό του ὡς τὸ τέλος, εἶχε γονατίσει στὴ βάσῃ τοῦ βράχου, ὅπου στήριζε πρὶν τὴν πλάτη του. Ἕνας ἄλλος βράχος, πιὸ μικρός, ποὺ βρισκόταν μπροστά του, τὸν προφύλαγε ἀπὸ τὰ βέλη τῶν ἐχθρῶν του. Μ' ἂν τολμοῦσε νὰ σηκώσῃ λιγάκι τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ ἰδῇ τί συνέβαινε, θὰ ἐξέθετε τὸν ἑαυτό του σ' ἕνα θανάσιμο κτύπημα.

«Ἦταν ὁ μάγος τῶν Ἐσκιμώων . . .»
(Σελ. 283, στ. α'.)

Ἀπὸ τ' ἄλλο πάλι μέρος, ἂν δὲν κοίταζε καθόλου, κινδύνευε νὰ περικυκλωθῇ στενώτερα ἀπὸ τοὺς πολιορκητές του καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ παραδοθῇ.

Ἐκεῖνοι ὅμως ἔκαναν κάτι καλύτερο ἀκόμη. Βάλθηκαν μ' ὅλη τὴν πονηριά τους, νὰ προσελκύσουν ὅλη τὴν προσοχὴ τοῦ Τζάκ, κάνοντας δυνατὸ θόρυβο σὰν νὰ ἑτοιμάζονταν νὰ κάνουν ἔφοδο ἐναντίον του. Ὁ Κίντ ἔπεσε σ' αὐτὴ τὴν παγίδα. Φρόντιζε ἀποκλειστικὰ πῶς νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ μπροστά, χωρὶς νὰ κοιτάζῃ τί γινόταν πίσω του. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο σπαταλοῦσε ὅλα του τὰ πολεμοφόδια, γιατὶ πυροβολοῦσε ἄσκοπα κάθε τί ποὺ ἔβλεπε νὰ ξεπροβάλῃ ἢ κάθε τί ποὺ ἄκουγε νὰ κουνιέται. Μ' αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν ἦταν πραγματικοὶ ἐχθροί. Ἦταν πότε ἕνα γούνινο σκουφάκι, ὑψωμένο στὴν κορυφὴ ἑνὸς κονταριοῦ, πότε κανένα γάντι ποὺ τὸ σήκωναν κατὰ παρόμοιο τρόπο.

Σ' αὐτὸ ὅμως τὸ διάστημα, ὁ ἀρχηγὸς καὶ δυὸ-τρεῖς ἄλλοι σκαρφάλωσαν στὸ πίσω μέρος τοῦ βράχου, ὅπου βρισκόταν ὁ Κίντ. Κι' ὁ μικρός μας φίλος βρέθηκε ξαφνικὰ πιασμένος ἀπὸ πίσω, ἀνίκανος νὰ κάνῃ τὸ παραμικρὸ κίνημα. Νόμισε πὼς ἔφθασε ἡ τελευταία του ὥρα. Μὰ δὲν ἔχασε τὴν ψυχραιμία του. Οὔτε ἕνα παράπονο, οὔτε ἕνα παρακάλιο δὲν βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα του, δσην ὥρα οἱ ἐχθροί του τὸν ἔδεναν μὲ πέτσινες λουρίδες, ποὺ αὐτοὶ κι' οἱ ὅμοιοί τους

χρησιμοποιοῦν ἀντὶ γιὰ σχοινιά. Ἄλλωστε μόνο τὰ χέρια του τοῦ ἔδεσαν σφιχτά· τοῦ ἄφησαν ὅμως τὰ πόδια του ἐλεύθερα γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ περπατήσῃ. Ὕστερα τοῦ πῆραν τὰ ὅπλα του, συγάντησαν τοὺς συντρόφους τους καὶ κατέβηκαν πρὸς τὴν κοιλάδα, μαζὶ μὲ τὸν αἰχμάλωτό τους. Ὄχι ὅλοι ὅμως. Οἱ περισσότεροι ἔμειναν ἐπάνω, προσέχοντας τὴν περιοχὴ καὶ περιμένοντας τὴν ἐξέλιξη τῶν γεγονότων.

Ὕστερα ἀπὸ ἀρκετῆς ὥρας δρόμο, ὁ ἀρχηγὸς κι' ἡ συνοδεία του ἔφθασαν σ' ἕνα ἀρκετὰ ἀνοικτὸ μέρος, ὅπου ἦταν στημένες μερικὲς ἄθλιες σκηνές, καμωμένες ἀπὸ δέρματα φώκιας, ραμμένα μεταξύ τους κι' ἁπλωμένα σὲ κοντάρια μὲ τὴ γούνα πρὸς τὰ μέσα. Ἡ σκηνὴ τοῦ ἀρχηγοῦ ἦταν ἡ πιὸ εὐρύχωρη. Δὲν τὴν κρατοῦσε ὅμως ὁλόκληρη γιὰ τὸν ἑαυτό του· κι' ὅταν ὁ Τζὰκ μπῆκε μέσα, ἀπὸ πίσω του, βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα γέρο Ἐσκιμῶο, ἀποκρουστικὰ ἄσχημο καὶ βρώμικο.

Ὁ γέρο-Ἐσκιμῶος δὲ σκοτίσθηκε καθόλου μὲ τὴν ἄφιξη τοῦ Κίντ. Καθισμένος σταυροπόδι στὸ κέντρο τῆς σκηνῆς, ποὺ μπροστὰ ἦταν ψηλότερη καὶ στὸ βάθος χαμηλότερη, γιὰ νὰ φέρνῃ μεγαλύτερη ἀντίσταση στὸν ἀέρα, ἔψελνε ἕνα ἐξωτικὸ καὶ περίεργο τραγούδι, χτυπώντας συγχρόνως μὲ τὸ χέρι του ἕνα πρωτόγονο ντέφι, καμωμένο ἀπὸ δέρμα φώκιας τεντωμένο ἐπάνω σ' ἕνα κόκκαλο ποὺ εἶχε σχῆμα τόξου. Ἦταν ὁ μάγος τῶν Ἐσκιμώων, πρόσωπο σημαντικό, ποὺ ὅλοι τὸν σέβονταν καὶ τὸν φοβόνταν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον. Γιατὶ μονάχα στὸ κυνήγι ἢ στὸ ψάρεμα ἢ στὸν πόλεμο, οἱ Ἐσκιμῶοι ἀναθέτουν τὴν ἀρχηγία στὸν πιὸ ἐπιτήδειο κυνηγὸ ἢ στὸν πιὸ ἱκανὸ ψαρά. Σὲ κάθε ἄλλη περίπτωση δὲν ἀναγνωρίζουν παρὰ μονάχα τὴν ἐξουσία τοῦ ἀνγκακόῃ, ποὺ εἶναι ὁ μάγος καὶ μάντης τῆς φυλῆς τους.

Γιὰ νὰ κάνῃ τὸν ἀνγκακόῃ νὰ σωπάσῃ, ὁ ἀρχηγὸς ἀκούμπησε τὸ χέρι ἐπάνω στὸν ὦμο του. Τότε ὁ γέρος τινάχθηκε. Τὰ μάτια του, ξέθωρα κι' ἀνέκφραστα σὰν μάτια ψαριοῦ, καρφώθηκαν στὸ πρόσωπο τοῦ Κίντ καὶ τὸν ἔκαναν νὰ τραβηχθῇ πρὸς τὰ πίσω, χωρὶς κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ τὸ θέλῃ. Ὅλα ἐκεῖ μέσα φαίνονταν καμωμένα γιὰ νὰ προκαλοῦν μᾶλλον τὴν ἀηδία καὶ τὴν ἀπέχθεια παρὰ τὸ φόβο.

Οἱ δυὸ Ἐσκιμῶοι ἄρχισαν νὰ μιλοῦν ζωηρὰ μεταξύ τους. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ποῦμε πὼς ὁ Τζὰκ δὲν ἔνοιωθε οὔτε λέξη ἀπ' τὴ συνομιλία τους· κατάλαβε ὅμως πὼς ὁ ἀρχηγὸς ἀνέθετε στὸν ἀνγκακόῃ νὰ κάνῃ αὐτὸς τὴν κρίση καὶ νὰ ἀποφασίσῃ γιὰ τὴν τύχη τοῦ αἰχμαλώτου. Μὰ ὁ ἀνγκακόῃ δὲν ἔβγαζε τόσο γρήγορα τὶς ἀποφάσεις του. Κάμποση ὥρα ἔμεινε σκεπτικός, ὕστερα ἔκανε ἕνα φοβερὸ μορφασμό, τέντωσε ὁλόκληρο τὸ κορμί του σὰ νὰ τὸν εἶχαν πιάσει σπασμοί, ξανάρπαξε τὸ ντέφι του κι' ἄρχισε νὰ παίζῃ ἕνα βάρβαρο τραγούδι, συνοδευόμενο ἀπὸ φριχτὲς ἀγριοφωνάρες.

— Ἄσχημα τὴν ἔχουμε, σκέφθηκε ὁ Κίντ. Ἂν αὐτὸς ὁ σιχαμένος γέρο-μάγος δὲν μοῦ ξεριζώσει μιὰ-μιὰ τὶς τρίχες μου καὶ τὰ νύχια μου, θὰ εἶμαι πολὺ τυχερός. Τί κάνει ἄραγε τώρα ὁ Μπόμπ; Γιατὶ ἄργησε τόσο πολὺ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποστολή του; Ἐγὼ κράτησα δσην ὥρα μπόρεσα, μὰ δὲν εἶδα κανένα νἄρχεται.

Σὲ λίγο καθησύχασε λιγάκι. Ὁ ἀνγκακόῃ φαινόταν τώρα πιὸ ἥμερος. Ἀφίνοντας χάμω τὸ ντέφι του, εἶχε ἁρπάξει στὸ χέρι του ἕν' ἀντικείμενο σφαιρικό, μεγάλο κι' ἐλαφρό, ὅσο μιὰ ἀποκριάτικη φούσκα. Μέσα στὸ μισοσκόταδο ὁ Κίντ δὲν μποροῦσε νἆναι βέβαιος γι' αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα δὲν τολμοῦσε νὰ πιστέψῃ τὰ μάτια του.

Τὸ στρογγυλὸ κι' ἐλαφρὸ ἐκεῖνο πρᾶγμα, ποὺ κρατοῦσε ὁ ἀνγκακόῃ στὰ χέρια του, ἦταν ἕν' ἀπὸ τὰ μπαλλόνια ἐκεῖνα ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ ἀεροπόροι γιὰ νὰ ἐξακριβώσουν τὸ ὕψος, τὴ δύναμη καὶ τὴν ταχύτητα τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος. Δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἀμφιβολία γι' αὐτό, γιατὶ ὁ μάγος τὸ ἔδωσε τώρα στὸν ἀρχηγὸ ὁ ὁποῖος τὸ ἔδειξε στὸν Κίντ.

Καὶ τοῦ τὸδειξε ἀπὸ τόσο κοντά, ὥστε ὁ Τζὰκ μπόρεσε νὰ διαβάσῃ μιὰ λέξη, ποὺ ἦταν τυπωμένη μὲ μεγάλα μαῦρα γράμματα ἐπάνω στὴν πλευρὰ τοῦ μπαλλονιοῦ. Τὴ λέξη: Λίμπερτυ.

Ἡ ἔκπληξη τοῦ παιδιοῦ ἦταν τόση ὥστε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἔβαλε μιὰ φωνή. Τὸ ἀναγνώριζε αὐτὸ τὸ μπαλλονάκι. Εἶχε ἰδεῖ κι' ἄλλα παρόμοια ἐπάνω στ' ἀερόπλοιο. Καὶ μάλιστα στὴ Σπιτσβέργη εἶχαν χρησιμοποιήσει ἕνα σωρὸ ἀπ' αὐτὰ τὰ μπαλλόνια, γιὰ νὰ κάνουν ἐναέριες βυθομετρήσεις.

Νᾶταν ἄραγε καγένα ἀπ' αὐτά;

Ὁ Τζὰκ ἀποροῦσε γιατὶ οἱ Ἐσκιμῶοι τοῦ ἔδειχναν τὸ μπαλλονάκι μὲ τόση ἐπιμονή. Ἐγνώριζαν ὅτι προερχόταν ἀπὸ τὸ πηδαλιουχούμενο; Ποῦ τὸ εἶχαν βρεῖ; Καὶ πῶς συνέβαινε ὥστε τὸ μπαλλονάκι αὐτὸ νὰ βρίσκεται στὰ χέρια τους ἀνέπαφο.

Ὅλες αὐτὲς οἱ ἀπορίες, καὶ πολλὲς ἄλλες ἀκόμη, βασάνιζαν τὸ μικρὸ αἰχμάλωτο. Μὰ μὲ τί τρόπο νὰ συνεννοηθῇ μὲ τοὺς Ἐσκιμώους; Ὡστόσο δοκίμασε.

Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ Ἐσκιμώους, ὁ ὁποῖος γνώριζε λίγες ἀγγλικὲς λέξεις καὶ ποὺ τὸν ὀνομάσαμε ἀρχηγό, φαίνεται πὼς εἶχε κι' αὐτὸς κάμποσες ἀπορίες τὶς ὁποῖες ἐπιθυμοῦσε πολὺ νὰ λύσῃ. Γιὰ νὰ κάνῃ λοιπὸν τὴν καλὴ ἀρχή, ἀποφάσισε πρῶτα νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Τζὰκ ἀπὸ τὰ δεσμά του. Κι' ἐπειδὴ δὲν εἶχαν μεταξύ τους κοινὸ λεξιλόγιο, τὸ παιδὶ κι' ὁ Ἐσκιμῶος, χρησιμοποίησαν γιὰ μέσο συνεννοήσεως μιὰ μιμικὴ πολὺ ἐκφραστικὴ βέβαια, ἀλλὰ ποὺ δὲν γινόταν πάντα ἀντιληπτὴ ἀπὸ τὸν ἄλλον.

Ἐκεῖνα ποὺ κατόρθωσε ὁ Κίντ νὰ ἐννοήσῃ ἦταν, πὼς ὁ ἀρχηγὸς ὀνομάζονταν Σίγκλο, καὶ πὼς καμάρωνε γιατὶ εἶχε χρησιμεύσει ὡς ὁδηγὸς στοὺς λευκούς, ποὺ εἶχαν ἔρθει ἀπὸ τὸ Νοτιὰ κι' εἶχαν ἀποβιβασθεῖ στὸν ὅρμο Μερβίλλ. Ὁ Σίγκλο ἔδωσε στὸ μικρὸ νὰ ἐννοήσῃ πὼς δὲν εἶχε κακοὺς σκοποὺς ἐναντίον του, μὰ πὼς φοβόταν ὅτι οἱ ἄλλοι Ἐσκιμῶοι, καὶ ἰδίως ὁ ἀνγκακόῃ, δὲν θὰ τοῦ συγχωροῦσαν τόσο εὔκολα τὴν ἐχθρικὴ στάσῃ του, ἐπάνω στὴν κοιλάδα. Δὲν ἦταν σωστὸ αὐτὸ ποὺ ἔκανε, νὰ πυροβολήσῃ.

— Μὰ δὲν ἔκανα τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἑαυτό μου, προσπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ ὁ Κίντ.

Σ' αὐτὸ ὁ Σίγκλο δὲν ἀποκρίθηκε παρὰ κούνησε τὸ κεφάλι του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΤΑΣΙΑ Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ, Κάρμεν Σύλβα, Βόλος. Α' Βραβεῖον Ἐκλογέων στὸ Δημοψήφισμα τοῦ 1928. — 2. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Δ. ΝΑΟΥΜΙΔΗΣ, Ροδοδάφνης, Ἀθῆναι. Α' Βραβεῖον 233ου Διαγ. Λύσεων καὶ Ἰσότιμος 232ου, 233ου καὶ 237ου. — 3. ΓΕΩΡΓΟΣ Δ. ΜΑΛΛΙΑΡΟΣ, Βώμὸς τῆς Ἐλευθερίας καὶ τώρα Ἀστραπέβροντος. Πλωμάριον. Α' Βραβεῖον 237ου Διαγ. Λύσεων (Ἰσότιμος).

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἀγαπητοί μου,

«Ἐξ ἡμέρας ἐργᾷ, τῇ δὲ ἑβδόμῃ Σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου». Καί: «μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων τοῦ ἁγιάζειν αὐτήν». Στὴν ἐντολὴ αὐτὴ τῆς μωσαϊκῆς θρησκείας χρωστοῦμε καὶ μεῖς οἱ Χριστιανοὶ τὴν Κυριακή μας. Οἱ Ἑβραῖοι ἀναπαυόνταν τὴν τελευταία ἡμέρα τῆς ἑβδομάδας, γιατί ἕξη μέρες ἐργάσθηκε κι' ὁ Θεὸς γιὰ νὰ κάμῃ τὸν κόσμο, καὶ τὴν ἑβδομη ἀναπαύθηκε. Οἱ Χριστιανοὶ πῆραν τὴν πρώτη, ποὺ τὴν ὀνόμασαν Κυριακή, — ἡμέρα τοῦ Κυρίου — καὶ τὴν ἁγιάζουν, γιατί αὐτὴ τὴν ἡμέρα ἀναστήθηκε ὁ Χριστός. «Ἀνάσταση» τὴ λένε κιόλα. Εἶναι σὰν ἕνα μικρὸ Πάσχα ποὺ ξαναγυρίζει ταχτικὰ πενηνταδυὸ φορὲς τὸ χρόνο. Ἀργία κι' ἀνάπαυση. Οὔτε σχολεῖο, οὔτε γραφεῖο, οὔτε ἐργαστήρι. Ἐκκλησία μόνο τὸ πρωί, πασχαλινὸ φαγοπότι τὸ μεσημέρι, — κι' οἱ πιὸ φτωχοί, τὴν Κυριακὴ δὲν θὰ φωνίσουν κρέας; — καὶ συναναστροφή, περίπατος, διασκέδαση, εὐχάριστο διάβασμα, ὣς τὸ βράδυ, ὣς τὴ νύχτα. Ἔτσι ἡ Κυριακὴ διαφέρει ἀπὸ τὶς ἄλλες ἡμέρες, τὶς ἐργάσιμες. Εἶναι μιὰ ἡμέρα γιορτινή. Εἶναι μιὰ παρένθεση ποὺ ἀνοιγοκλείνει κανονικὰ στὸ ἀτέλειωτο μάκρος τῶν κοινῶν ἡμερῶν, τῆς συνηθισμένης ζωῆς. Οἱ ἐργαζόμενοι ξεκουράζονται. Χορταίνουν ὕπνο, φαΐ, διασκέδαση. Καὶ ξαναπαίρνουν δύναμη γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν ἐργασία τους, στὸ σχολεῖο, στὸ γραφεῖο, στὸ ἐργαστήρι...

Αὐτὰ συλλογιέμαι, καὶ πόσ' ἀναθυμοῦμαι, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ κάθησα γιὰ νὰ σᾶς γράψω... Εἶχ' ἄλλη δουλειὰ χτὲς κι' ἄφησα τὸ γράμμα μου γιὰ σήμερα. Καὶ σήμερα εἶναι Κυριακή! Τί ἡσυχία ἔξω! Οὔτε πωλητὲς ξεφωνίζουν, οὔτε ψωνιστές. Γέλια μόνο ἀκούω, φαιδρὲς ἐμιλίες καὶ τὶς κομμένες νότες ἑνὸς πιάνου μακρινοῦ. Καὶ συλλογιέμαι, κι' ἀναθυμοῦμαι...

Ἡ ζωὴ τῆς πόλης, μὲ τὶς φοβερές της ἀπαιτήσεις, λίγο ἔλειψε, τὰ τελευταῖα χρόνια, νὰ καταργήσῃ τὴν Κυριακή. Μόλις καὶ μεταβίας τὰ μαγαζιὰ ἔκλειναν δυὸ ὧρες τὸ πρωὶ γιὰ τὴν ἐκκλησία. Ἔπειτα ἄνοιγαν ὣς τὸ μεσημέρι. Πολλὰ ἔμεναν ἀνοιχτὰ καὶ τἀπόγεμα. Καὶ στὰ ἐργαστήρια, ὅταν εἶχαν πολλή, βιαστικὴ δουλειά, κρατοῦσαν τοὺς ἐργάτες καὶ τὴν Κυριακή, πολλὲς φορὲς ὁλάκερη! Ἂν ἐξακολουθοῦσε αὐτό, ἡ Κυριακή, μὲ τὸν καιρό, θἀφομοιωνόταν μὲ τὶς ἄλλες ἡμέρες. Θὰ κατανοῦσε νὰ μένουν ἀνοιχτὰ καὶ τὰ γραφεῖα, ἴσως καὶ τὰ σχολεῖα,.. Ἀλλὰ ἡ Πολιτεία εἶδε πὼς αὐτὸ δὲν ἐσύμφερνε καὶ μπῆκε στὴ μέση μ' ἕνα νόμο. Καθιέρωσε τὴν κυριακὴ ἀργία. Ἀνάγκασε καὶ τοὺς ἀδιάφορους, τοὺς ἀψήφιστους, νὰ σέβουνται τὴν ἡμέρα τῆς Ἀνάστασης. Τοὺς ἔκαμε ὅλους, θέλοντας καὶ μή, Χριστιανούς. Τὰ μαγαζιὰ μένουν κλειστά. Ὁ πόλισμαν τριγυρίζει, κι' ἂν μυριαθῇ πουθενὰ ἐργαστήρι ποὺ δουλεύει, μπαίνει μέσα καὶ κόβει γιὰ τὴν παράβαση πρόστιμο. Μόνο τἀπολύτως ἀναγκαῖα γιὰ τὴ ζωὴ τῆς πόλης, ἢ διὰ τὴ διασκέδαση τοῦ κόσμου, μένουν ἀνοιχτὰ καὶ τὴν Κυριακή: ἑστιατόρια, καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, θέατρα καί, γιὰ λίγες ὧρες, τὰ κουρεῖα. Ὅλα τἄλλα κλείνουν, ἀργοῦν. Κι' οἱ ἐργάτες, οἱ ὑπάλληλοι, οἱ μαθητές, εἶν' ἐλεύθεροι νὰ περάσουν τὴν Κυριακή τους ὅπως θέλουν. Δηλαδὴ νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ διασκεδάσουν.

Σ' αὐτὴ τὴν ἀνάπαυση, σ' αὐτὸ τὸ ξεκούρασμα, ἀποβλέπει κυρίως ὁ νόμος ποὺ κάθιερώνει τὴν κυριακὴ ἀργία. Γιὰ ἐκκλησιά, γιὰ προσευχή. γιὰ τὴ θρησκευτικὴ γιορτὴ τελοσπάντων, δὲν τὸν παρανοιάζει. Ὁ ἐργάτης μπορεῖ νὰ πάῃ νἀκούσῃ καὶ τὴ λειτουργία, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν πάῃ. Ὅπως τοῦ ἀρέσει. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ μὴν ἐργασθῇ ὅπως τὶς ἄλλες ἡμέρες. Νὰ πάρῃ κι' αὐτὸς ὁ φτωχὸς τὴν ἀνάσα του, νὰ χαρῇ κι' αὐτὸς τὴ ζωή του, νὰ καταλάβῃ λίγο πὼς εἶν' ἕνας ἄνθρωπος ἐλεύθερος κι' ὄχι ἕνας σκλάβος τῆς δουλειᾶς. Καὶ νὰ ξαναρχίζῃ ξεκούραστος. Καὶ νὰ περιμένῃ τὴν ἄλλη Κυριακὴ γιὰ νὰ ξαναζήσῃ, κι' ἡ ἀναμονὴ αὐτὴ νὰ τοῦ δίνῃ δύναμη καὶ θάρρος, ὥστε νὰ περνᾷ τὴν ἐπίπονη ἑβδομάδα του χωρὶς σχεδὸν νὰ τὴν καταλαβαίνῃ. Ἀλλὰ προπάντων νὰ διατηρῇ τὴν ὑγεία του, ποὺ ἡ ἐξακολουθητική, ἡ χωρὶς διακοπή, ἡ χωρὶς ἀνάπαυση ἐργασία ἀπειλοῦσε νὰ τοῦ τὴν καταστρέψῃ νωρὶς καὶ γιὰ πάντα...

Στὴν ἴδια θέση, ἀπάνω κάτω, μὲ τὸν ἐργάτη, βρίσκονται καὶ τὰ παιδιὰ ὅσο πηγαίνουν σχολεῖο. Καὶ μάλιστα τὰ φτωχόπαιδα, ποὺ δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ τρέφονται καλὰ γιὰ νἀντέχουν στὴν κούραση. Πόσο εὐεργετικὴ γι' αὐτὰ εἶναι ἡ Κυριακὴ τῆς ἀνάπαυσης καὶ τῆς ἡσυχίας! Ἂς μὴν ἔχῃ μεγάλες χαρὲς καὶ διασκεδάσεις. Ἀρκεῖ ποὺ ξεκουράζει λίγο τὸ παιδικὸ σωματάκι καὶ τὸ παιδικὸ μυαλουδάκι. Ἂν δὲν ἤταν αὐτὴ ἡ παρένθεση, πολλὰ φτωχόπαιδα δὲν θἄ μποροῦσαν νὰ τελειώσουν οὔτε τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο... Τὰ πλουσιόπαιδα, ποὺ διαιτῶνται καλά, ἀντέχουν βέβαια περισσότερο. Ἀλλ' αὐτὰ πάλι, ἀγόρια καὶ κορίτσια, παραφορτώνουνται μὲ μαθήματα. Πρέπει, βλέπετε, σὲ λίγα χρόνια, νὰ τὰ μάθουν ὅλα: τὴ γλῶσσα τους, ξένες γλώσσες, μουσική, ζωγραφική, ἐργόχειρα, ὅ,τι πῆτε! Τρέφονται καλά, ἀλλὰ ἐργάζονται πολύ. Κάποτε τοὺς λείπει κι' ὁ ὕπνος. Τὸ ἴδιο λοιπὸν εὐεργετικὴ εἶναι καὶ γι' αὐτὰ ἡ Κυριακὴ ποὺ τὰ ξεκουράζει. Ἀποβραδὺς δὲν θἄ μελετήσουν, τὸ πρωὶ θὰ ξυπνήσουν ἀργότερα, κι' ὅλη τὴν ἡμέρα θὰ καθήσουν, θὰ διασκεδάσουν. Γι' αὐτὸ ὅλα τὰ παιδιὰ περιμένουν τὴν Κυριακὴ μ' ἀνυπομονησία. Καὶ τὰ φτωχὰ καὶ τὰ πλούσια, καὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά. Ἄ, τί εὐτυχισμένο, τί γλυκὸ τὸ Σαββατόβραδο! Καὶ μὲ πόση χαρά, γαλήνη, ἐλπίδα, γεμίζει τὴν παιδικὴ ψυχὴ ἡ καμπάνα τοῦ ἑσπερινοῦ!.. Διαφέρει τόσο ἀπὸ τὴν ἑσπερινὴ καμπάνα τῶν ἄλλων ἡμερῶν! Εἶναι σὰ νὰ λέῃ: «Χαρῆτε! Αὔριο ξημερώνει Κυριακή!..» Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ καὶ μελέτα· τῇ δὲ ἑβδόμῃ Σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου!»

Τὴν ἴδια χαρά, γαλήνη κι' ἐλπίδα αἰσθάνομαι ἀκόμα κι' ἐγώ, κάθε ποὺ ἀκούω τὴ γλυκειὰ καμπάνα τοῦ Σαββατόβραδου. Βαστάει ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἤμουν κι' ἐγὼ μικρὸς μαθητὴς κι' ἐπερίμενα τὸ Σάββατο, γιὰ νὰ μὴ μελετήσω τὸ βράδυ καὶ γιὰ νὰ ξυπνήσω πιὸ ἀργὰ τὸ πρωί. Κι' ἀπὸ τότε ἡ Κυριακὴ μοῦ φαίνεται ἡμέρα ἀλλοιώτικη, ξεχωριστή. Τὴ γιορτάζω καὶ τὴν ἁγιάζω, ἔστω κι' ἂν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐργασθῶ. Γιατί κι' ἡ ἐργασία ἀκόμα τῆς Κυριακῆς, μέσα στὴν ἡσυχία ποὺ βασιλεύει ὁλόγυρά μου, μοῦ φαίνεται ἀλλοιώτικη, ἔτσι σὰν πιὸ ἱερή, σὰν πιὸ «προσευχή». Συνήθως, τὴν Κυριακή, κάθουμαι ὅλη τὴν ἡμέρα στὸ σπίτι. Κι' εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ δὲν θὰ μ' ἐνοχλήσῃ κανένας. Οὔτε ὁ τυπογράφος θὰ μοῦ φέρῃ «διορθώσεις», οὔτε ὁ τσιγγογράφος «κλισέ», οὔτε ὁ ὑπάλληλος ἕνα σωρὸ γράμματα κι' ἐφημερίδες, οὔτε ὁ ἔμπορος τὸ λογαριασμό του, κανείς, τίποτα. Καμμιὰ ἐνόχληση, καμμιὰ ὑπόθεση, καμμιὰ φασαρία τῆς «καθημερινῆς». Ἀκόμα καὶ τὸν κουρέα, ποὺ ἐρχόταν ἄλλοτε Πέμπτη καὶ Κυριακή, τὸν μετέθεσα Παρασκευὴ καὶ Δευτέρα, γιὰ νὰ μὴν ἔχω τὴν Κυριακὴ οὔτε τὴν ἐνόχληση τοῦ ξυρίσματος. Δὲν ἔρχονται παρὰ φίλοι καὶ συγγενεῖς, — ὁ ἀδερφός μου, ποὺ μόνο κάθε Κυριακὴ τὸν βλέπω, τὰ ξαδέρφια μου, τ' ἀνίψια μου... Καὶ δὲν μιλῶ παρὰ γιὰ πράγματα φαιδρά, εὐχάριστα, γιορτινά. Ἂν δοκιμάσῃ κανένας νὰ μοῦ πῇ τίποτα δυσάρεστο, τὸν κόβω: «Ἐς αὔριον τὰ σπουδαῖα!» Σήμερα εἶναι Κυριακή. Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ καὶ πονοκεφάλιζε, τῇ δὲ ἑβδόμῃ Σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου! Ἄ, τί εὐτυχία ποὺ χρωστοῦμε σ' αὐτὴ τὴν ἐντολή! Δοξασμένος ὁ Γιεχωβὰ ποὺ τὴν ἔδωσε στὸ Μωϋσή!..

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Α'.

Σὰ ἄρωμα ξεχύθηκε ἀλαφρὸ
—καθώς τὰ βλέφαρά μου, ἄρρω-
[στη, κλειοῦσα —
κι' ὧ ἄνοιξη, ἐσέν' ἀνθοφοροῦσα,
ἐμάντεψα ποὺ πρόσμενα καιρό.

Ἡ ἐλπίδα μου πὼς πάντα κατὰ δῶ
θὰ σιμωνες πρὶν πάρῃ νὰ βρα-
[δυάζῃ,
μ' ἔσυρε ὣς τὸ ξέβαφο περβάζι
χαρούμενη, μὲ πόθο νὰ σὲ δῶ.

Μὰ τίποτα... Ἡ αἰώνια συννεφιὰ
ποὺ ἐρχόταν καὶ μὲ βάραινε στὸ
[στρῶμα,
κι' αὐτὴ τὴν πρώτη ἐλπίδα μου
[ἀκόμα
ἄσπλαχνα τὴν ἐπλάκωσε, βαριά.

Οἱ λυγαριές, οἱ λεῦκες ἀδειανές·
ἔρμα τὰ μονοπάτια καὶ τὶς στρά-
[τες
κάτι σὰν γάζες ἔκρυβαν χιονάτες,
ὅπως τὶς στρώνουν πάντα οἱ κα-
[ταχνιές.

Β'.

Ἔξω καὶ μέσα συννεφιὰ διπλή.
Ὡστόσο, ἀλαφρὸ στὸ παραθύρι,
πάλι νὰ μ' ἀκραγγίξῃ, ὡς εἶχα
[γύρει,
σὰν ἄρωμα ἦρθε κάτι, σὰ φιλί...

Καὶ τότε, μόνο τότε, ἀμυγδαλιές,
εἶδα γιατὶ οἱ γάζες οἱ χιονάτες
ἀπλώνονταν ὁλότσα στὶς στράτες
σὰν καταχνιὲς ἀπὸ βροχὲς κολλές.

Κι' ἀντικρινά — κι' ἂς ἤσασταν
[φραγμοί —
σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ σᾶς, ἀνθοφο-
[ροῦσα,
εἶδα τῆς ξανθῆς κόρης ποὺ πο-
[θοῦσα
οἱ πρῶτοι νὰ περνοῦν χαιρετι-
[σμοί.

Ὁλόχαρη σᾶς ἔγνεψα κι' ἐγώ,
καὶ τὸ λευκό σας θέλοντας νὰ
[σμίξω,
ἔσκυψα τῆς μητέρας μου νἀγγίξω
τὸ μέτωπο μ' ἕνα φιλί ἀργό...

Ἔλσα

ΠΗΓΑΙΝΟΝΤΑΣ ΣΤΑ ΜΠΑΝΙΑ

Ἦταν ἡ ὥρα δέκα καὶ μισή, ἕνα πρωὶ τοῦ Ἰουλίου. Μαζὶ μὲ τὶς ξαδέρφες μου ξεκινήσαμε ἀπ' τὸ σπίτι γιὰ τὰ μπάνια. Θὰ κατεβαίναμε ὣς τῇ στάσῃ νὰ πάρουμε τὸ τραμ ποὺ θὰ μᾶς ἔβγαζε στὸ Φάληρο. Ἔκανε ζέστη πολύ, ἀλλ' ἡ ἰδέα ὅτι σὲ λίγο θὰ εἴμαστε στὴ θάλασσα, μᾶς δρόσιζε ἀπὸ πρίν. Φτάσαμε στὴ στάσῃ· ἀλλὰ ποῦ νὰ σταθοῦμε; Ἀπ' τὴ μιὰ κι' ἀπ' τὴν ἄλλη ἥλιος, πουθενὰ σκιά. Ὡστόσο, τί νὰ κάνουμε; νὰ πᾶμε μὲ τὰ κόδια ἦταν ἀδύνατο. Ἀλλωστε δὲν θἀργήσῃ τὸ τραμ, σκεπτόμαστε. Περιμένουμε δέκα λεπτά, ἕνα τέταρτο. Τίποτα! Ἡ ἀπελπισία μας φτάνει στὸ κατακόρυφο, ὁ ἱδρὼς τρέχει ποτάμι ἀπὸ πάνω μας· ὅλες τὰ βάζουνε μὲ μένα.

— Ἂν ἤσουν ἕτοιμη τὴν ὥρα ποὺ ἤλθαμε νὰ σὲ πάρουμε, τώρα θὰ εἴχαμε φτάσει καὶ δὲ θὰ καθόμαστε ἕνα τέταρτο κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο.

Ἐνῶ εἴμαστε ἔτσι ἀπελπισμένες, βλέπουμε ἀπὸ μακριὰ τὸ τραμ. Στὴ στιγμὴ ξεχνᾶμε καὶ ζέστη καὶ ὅλα, καὶ φωνάζουμε ὅλες μαζί: «Νά το!»

Πλησιάζει, εἶναι γεμάτο, ὣς καὶ στὴ σκάλα στέκονται ἄνθρωποι. Νά το, σὲ μερικῶν βημάτων ἀπόσταση.

— Δὲ θἄβρουμε θέσι νὰ κάτσουμε, παρατηρεῖ ἡ Νίτσα.

— Δὲ λὲς νὰ μποῦμε μέσα, μόνο θέλεις καὶ νὰ κάτσῃς; ἀπαντᾶ ἡ Νίνα πάντα ὀλιγαρκής.

— Ἐλᾶτε γρήγορα, φωνάζω.

Τρέχουμε ὅλες στὴν πόρτα, ἀλλ' ἕνα γνέψιμο τοῦ ὁδηγοῦ μᾶς ἀφίνει ἄναυδες, καρφωμένες στὴ θέση μας. Μὲ τὸ ἄλλο, — μᾶς εἶχε γνέψει - γιατί εἶναι πολὺς κόσμος. Καὶ τὸ τραμ περνᾷ γρήγορα - γρήγορα, χωρὶς νὰ μᾶς δώσῃ καμμιὰ σημασία. Ἀποκαμωμένες τὸ βλέπουμε νὰ φεύγῃ, ζηλεύοντας τὴ θέση ἐκείνων ποὺ εἶναι μέσα. Ἄχ, πόσο ἀργεῖ αὐτὴ ἡ εὐχαρίστησι τοῦ μπάνιου!

Ἐγγλεζίτσα

ΕΝΑ ΜΟΥ ΠΑΘΗΜΑ

Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀγαπητά μας παιχνίδια, τῶν ἀδελφῶν μου κι' ἐμένα, ὅταν ἤμαστε μικροί, ἦταν τὸ σκαρφάλωμα στὰ δέντρα.

Μολονότι δὲν μᾶς ἐπέτρεπαν αὐτὸ τὸ ἐπικίνδυνο παιχνίδι, ἐμεῖς εἴχαμε μάθει νἀνεβαίνουμε σὰν πίθηκοι καὶ στὸ πιὸ ψηλὸ κλαδὶ τῶν δέντρων τοῦ κήπου μας.

Ἀπ' ὅλα τὰ δέντρα μᾶς ἄρεσε περισσότερο μιὰ καϊσιά. Βρισκόταν στὴ μέση σχεδὸν τοῦ κήπου μας. Ἦταν ἀπ' τὰ πιὸ ψηλὰ δέντρα, καὶ συνάμα εἶχε καὶ τὸν πιὸ κανονικὸ κορμὸ ἀπ' ὅλα. Ἕνας τῆς κλάδος μάλιστα χωριζόταν σὲ δυὸ καὶ σχηματίζῃ, μαζὺ μὲ τὸν κύριο κορμό, ἕνα ἀναπαυτικώτατο κάθισμα. Κι' ἐπειδὴ ἀπὸ κεῖ ψηλὰ φαινόταν ἕνα θαυμάσιο θέαμα, (ὅλα τὰ τριγύρω χωράφια, οἱ ἀραπάδες ποὺ τὰ καλλιεργοῦσαν, ὁ σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὰ τραῖνα ποὺ περνοῦσαν), συχνὰ μαλώναμε ποιὸς θὰ πρωτοκαθόταν σ'αὐτόν.

Ἕνα καλοκαιρινὸ ἀπόγεμα, ἐνῶ ὅλοι στὸ σπίτι κοιμόνταν ἀκόμη, ἐγὼ ἐκείνησα γιὰ τὸν κῆπο. Πῆγα, καὶ μ' ὅλη μου τὴν ἡσυχία (βλέπετε δὲν ἤταν ἐκεῖ κανεὶς ἀπὸ τἀδέλφια μου γιὰ νὰ μ' ἐνοχλήσῃ), ἀνέβηκα στὴν καϊσιά, κάθησα στὸν διεκδικούμενο κλάδο κι' ἐθαύμαζα τὰ πέριξ. Λίγο παραπέρα ἀπὸ τὸν κῆπο μας ἦταν ἐν' ἀλώνι, ὅπου ὑψωνόταν ἕνας πανύψηλος σωρὸς σιτάρι ποὺ χρύσιζε στὴν ἀντανάκλαση τοῦ ἥλιου. Τριγύρω του ἦταν ἁπλωμένα σὲ κυκλικὴ γραμμὴ στάχυα, καὶ περνοῦσε ἀπὸ πάνω τους μιὰ μηχανὴ ποὺ τὴν ἔσερναν δυὸ βάδια. Τὴ μηχανὴ ὁδηγοῦσε ἕνας ἀράπης κρατώντας ἕνα μακρὺ καμιτσίκι, ποὺ τὸ κτυποῦσε διαρκῶς στὸν ἀέρα φωνάζοντας. Παραπέρα ἕνας ἄλλος ἀράπης, κρατώντας ἕνα μεγάλο δίκρανο, τίναζε τὸ σιτάρι ψηλὰ στὸν ἀέρα, καὶ κεῖνο πέφτοντας, χωριζόταν ἀπὸ τἄχυρο, ποὺ σὰν ἐλαφρότερο τὄπερνε ὁ ἀέρας καὶ τὸ σώριαζε ἀλλοῦ. Τόσο ἤμουν προσηλωμένη σ' αὐτὸ τὸ θέαμα, ὥστε δὲν ἔνοιωσα πὼς κάποιος ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ κήπου καὶ μπῆκε μέσα, ὅταν ἀκούω τὸ θεῖο μου νὰ βήχῃ καὶ μοῦ φάνηκε πὼς προχωροῦσε πρὸς τὸ μέρος μου. Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφτηκα ὅτι θὰ μ' εἶχαν χάσει στὸ σπίτι κι' ἐρχόταν νὰ δῇ ἐκεῖνος μήπως ἤμουν στὸν κῆπο· κι' ἄρχισα νὰ κατεβαίνω βιαστικὰ γιὰ νὰ μὴ μὲ δῇ κεῖ-πάνω, ἐπειδὴ ἤξερα τί μὲ περίμενε. Μὰ δὲν πρόσεξα καθόλου, κι' ἐνῶ πλησίαζα στὴ γῆ, ἡ κοτσίδα μου μπλέχτηκε σ' ἕνα κλαδί χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῶ.

Πῆγα νὰ πηδήσω· νόμισα ὅτι θὰ μοῦφευγε τὸ κεφάλι. Μιὰ φωνὴ πόνου ἀνέβηκε στὸ στόμα μου, μὰ πνίγηκε στὸ λαρύγγι μου. Εἶχα κρεμαστεῖ ἀπὸ τὰ μαλλιὰ σὰν τὸν Ἀβεσσαλώμ. Πρόφθασα μοναχὰ κι' ἁπαξ ἕνα κλαδί, κι' ἔτσι τὸ βάρος τοῦ σώματός μου δὲν ἔπεφτε στὰ μαλλιά μου, μὰ νὰ τὰ ξεμπλέξω δὲν τὸ κατόρθωνα γιατί εἶχαν πλεχτεῖ ψηλὰ καὶ δὲν ἔφτανα.

Ἐντωμεταξὺ πλησίασε κι' ὁ θεῖος μου· μόλις μὲ εἶδε σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση, ἔβαλε τὰ γέλια. καὶ μὲ ξεκρέμασε. Ἐγὼ εἶχα γίνει κόκκινη σὰν παπαρούνα.

— Πᾶμε τώρα στὸ σπίτι, μοῦ λέγει· νὰ ποὺ τιμωρήθηκες μόνη σου, γιατί μᾶς εἶχες καὶ σὲ γυρεύαμε μιὰ ὥρα.

Νὰ πῶ ὅτι ἀπὸ τότε δὲν ξαναγέβηκα σὲ δέντρο; Δὲ θἄταν ἀλήθεια. Ἀπεναντίας, ἐξακολούθησα. Μόνο ποὺ δὲν τὴν ξαναπαθα ἄλλη φορά...

Κάρμεν

Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Θἄχετε ἀκούσει γιὰ τοὺς δυὸ ἀρχαίους ζωγράφους, τὸν Ζεύξῃ καὶ τὸν Παράσιον. Λοιπὸν αὐτοὶ ἀποφάσισαν νὰ δείξουν μιὰ μέρα ἔργα τους στὸ κοινὸ γιὰ νὰ φανῇ ὁ μεγαλύτερος ἀπ' τοὺς δυό.

Πραγματικῶς, τὴν ὡρισμένη ἡμέρα ὁ κόσμος μαζεύτηκε, καὶ δὲν ἔμενε παρὰ νὰ ἔρθουν οἱ διαγωνιζόμενοι γιὰ νὰ κριθοῦν.

Σὲ λίγο πρῶτος παρουσιάστηκε ὁ Ζεύξης· ἀπέθεσε ἐκεῖ μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι τὸ ἔργο του καὶ κάθισε χωρὶς μιλιὰ στὴν ὡρισμένη θέση του. Ὁ πίνακάς του παρίστανε ὡραῖα σταφύλια καὶ ἄλλα φρούτα, — ὅλα φυσικώτατα — μὰ τόσο φυσικά, ὥστε τὰ πουλιὰ ἐρχόνταν καὶ τὰ τσιμποῦσαν. Τὸ πλῆθος ἔμεινε ἔκθαμβο καὶ χειροκρότησε ἐνθουσιασμένο, μὲ τὴ βέβαιότητα πιὰ ὅτι αὐτὸς θὰ ἤταν ὁ νικητής.

Σὲ λίγο παρουσιάσθηκε κι' ὁ ἄλλος, κρατώντας κάτω ἀπ' τὴ μασχάλη τὸ ἔργο του σκεπασμένο μ' ἕνα μπερντέ· τὸ ἄφισε καὶ κάθησε κι' αὐτὸς σοβαρὸς στὴ θέση του.

Τὸ πλῆθος, ἀφοῦ ἔμεινε κάμποση ὥρα σιωπηλό, ἄρχισε νἀνυπομονῇ, καὶ πολὺ περισσότερο ὁ Ζεύξης, ποὺ ἤθελε ἐπιτέλους νὰ μάθῃ τί ἔφερνε ὁ ἀντιπαλός του, ἱκανὸ νὰ συγκριθῇ μὲ τὸ δικό του.

Τέλος, μὴ βαστώντας, ἔτρεξε καὶ πῆγε νὰ τραβήξῃ τὸ μπερντέ. Ἀλλὰ εὐθὺς τραβήχτηκε σὰ νἄγγιζε φωτιά: ὁ μπερντὲς ἤταν ζωγραφιστός! Φυσικά, τὸ βραβεῖο δόθηκε στὸν Παράσιο.

Κρινούλα

Ο ΝΑΥΤΗΣ

Ναύτη, τραγούδα ἐσὺ γλυκὰ
τὸν πόνο νὰ ξεχάσῃς,
Πάνω, ψηλὰ στοῦ καραβιοῦ
τὰ ξάρτια ἀνεβασμένος·
Μὴ φοβηθῆς τὴν τρικυμιά,
μὴ μοιάζεις δειλιασμένος.
Πάλαιψε, ναύτη, σύντριψε
τὰ φίδια τῆς θαλάσσης.

Ναύτη, κοιμήσου ἐσὺ γλυκὰ
τὸν πόνο νὰ ξεχάσῃς,
Στὴν πλώρη ἐκεῖ, σὲ μιὰ γωνιὰ
σκυφτὸς κι' ἀκουμπισμένος,
Στὸν ὕπνο τὸ λιγότιγμο
ξεχνίεσαι κουρασμένος.
Κοιμήσου, ναύτη, σ' ὄνειρα
γλυκὰ νὰ ξαποστάσῃς...

Μάννα, ἡ φουρτούνα θέριεψε.
Τὰ κύματα ξεσπᾶνε
Πελώρια!.. κι' ὦ, τί πένθιμα
ποὺ τρίζει τὸ καράβι!..
Ναύτη, δὲ νοιώθεις τοὺς ἀφροὺς
ποὺ ὑάνατο μηνᾶνε;

Κι' ὅμως γιατί χαμογελᾶς;
Τί βλέπεις στοὔνειρό σου;
Δὲν εἶναι, ναύτη, ἡ μάννα σου,
δὲν εἶναι τὸ χαριό σου,
Εἶναι τὸ κῦμα τὸ σκληρὸ
ποὺ ζωντανὸ σὲ θἀβεῖ!..

Φιλόσοφη

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ

Ἡ κυρία Χ... εἶναι πολὺ στενοχωρημένη: Ἔφυγε ἡ ὑπηρέτρια της τὴν ἡμέρα ποὺ δίνει τραπέζι!

Ἀλλὰ νὰ ποῦ, κατὰ καλή της τύχη, ὅπως λέει τοὐλάχιστο, τῆς φέρνουν ἕνα κορίτσι «θεῦμα ἐξυπνάδας». Ἔτσι τῆς τὸ συνιστοῦν. Καὶ πραγματικῶς!

Ἡ κυρία τὸ πρῶτο ποὺ τῆς μαθαίνει εἶναι, φυσικά, οἱ τύποι τῆς ἡμέρας.

— Κοίταξε λοιπόν, τῆς λέει, φέρνοντάς την δίπλα στὸ σαλόνι· ὅταν τὸ βράδυ σοῦ πῆ ἡ μαγείρισσα ὅτι ὅλα εἶναι ἕτοιμα, θἄρθῆς ἐδῶ καὶ θὰ κάμῃς ὅπως ἐγὼ τώρα. Βλέπεις; Ἀνοίγω τὴν πόρτα, κάνω δυὸ βήματα, λέγω: «Κυρία, τὸ τραπέζι εἶναι ἕτοιμο», γυρίζω καὶ φεύγω.

— Κατάλαβα, κυρία.

Καὶ νὰ λοιπὸν ποὺ φθάνει καὶ

ἡ κρίσιμη ὥρα. Κυρίες καὶ κύριοι εἶναι μαζεμένοι στὸ σαλόνι, ὅταν ἔξαφνα ἀνοίγει ἡ πόρτα. Εἶναι ἡ ὑπηρέτρια πού, ἀπαγγέλλοντας τὸ μάθημά της : «Ἀνοίγω τὴν πόρτα, κάνω δυὸ βήματα, λέγω: «Κυρία, τὸ τραπέζι εἶναι ἕτοιμο», γυρίζω καὶ φεύγω»!

Καὶ φεύγει, κλείνοντας τὴν πόρτα. Οἱ ἐπισκέπται στὴν ἀρχὴ ἔμειναν σὰν ἀπολιθωμένοι ἀπ' τὴν ἔκπληξη, ἀλλὰ ὕστερα ἕνα ἀκράτητο γέλιο ἀντήχησε πέρα καὶ πέρα σ' ὅλο τὸ σαλόνι.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ) *Ἐρείκη*

ΠΑΘΗΜΑ

Μιὰ μέρα τοῦ καλοκαιριοῦ, περπατοῦσα μόνος μέσ' στὸ στενὸ ἐξοχικὸ κι' ἐρημικὸ μονοπάτι ποὺ ὁδηγοῦσε στὸ πλησιέστερο χωριό. Κανεὶς δὲν φαινόταν ἀπὸ μακριὰ μέσα στὴ μεσημεριάτικη λαύρα. Κόπου-κόπου μόνα συναντοῦσα κανένα ἀγωγιάτη, ποὺ καταϊδρωμένος καὶ μισοκοιμισμένος ὁδηγοῦσε τὸ ζῶο του.

Εἶχα ἀπομακρυνθεῖ πέντε ὧς ἕξη χιλιόμετρα ἀπ' τὴν πόλη, ὅταν ἀπάντησα στὸ δεξιὸ μέρος τοῦ μονοπατιοῦ ἕνα μαντρότοιχο.

— Τί νὰ εἶναι ἄραγε μέσα ;

Ἡ περιέργεια δὲν μ' ἄφηνε νὰ ἐξακολουθήσω τὸ δρόμο μου. Ἔψαξα ἀπὸ δῶ, ἀπὸ κεῖ, ἀπὸ πουθενά ὅμως δὲν μποροῦσα νὰ κοιτάξω στὸ ἐσωτερικό. Ξάφνου, κεῖ ποὺ ἔψαχνα, τὰ μάτια μου ἔπεσαν σὲ μιὰ τρύπα στρογγυλὴ ποὺ βρισκόταν ἀτὸ κάτω μέρος τοῦ τοίχου, σὰν τρύπα μὲ τὸ χῶμα. Ἡ τρύπα αὐτὴ ἦταν κάμποσο μεγάλη καὶ χρησίμευε γιὰ νὰ βγάζουν τὰ σκουπίδια. Πάντοτε περίεργος, ἔσκυψα νὰ κοιτάξω μέσα.

Μπρρρ !.. τί εἶναι, μήπως δὲν βλέπω καλά ; "Οχι ὅμως, ἔβλεπα καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Μέσ' τὸ περιβόλι, γιατί ὁ μαντρότοιχος τριγύριζε ἕνα ὡραῖο περιβόλι, ἦταν σωρασμένα καταγῆς ἕνα σωρὸ πελώρια σύκα. Οὔ, οὔτε στιγμή! Μιὰ καὶ δυὸ χώνουμαι μὲ τὸ κεφάλι στὴν τρύπα, καὶ μὲ λίγη δυσκολία κατορθώνω νὰ μπῶ ὁλόκληρος μέσα. Τὸ περιβόλι ἦταν γεμάτο συκιὲς ἄσπρες, κόκκινες, μαῦρες. Ἂν κανεὶς ἀπὸ σᾶς ἦταν στὴ θέση μου, δὲ θἄκανε ὅ,τι ἔκαμα ἐγώ;

Σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας εἶχα παραγεμίσει τὸ στομάχι μου μὲ τὰ καλύτερα σύκα. Δὲ φτάνει ὅμως αὐτό, πέρνω προμήθεια γιὰ τὸ δρόμο, γεμίζοντας τὶς τσέπες καὶ τὸν κόρφο μου. Καὶ νά, τώρα τρέχω στὴν τρύπα, γιατί ἀπὸ τὸ βάθος ἀκούγονται γαυγίσματα.

Μὰ ποῦ! Μὲ τὴ φουσκωμένη κοιλιὰ καὶ μὲ τὶς τσέπες γεμάτες, τώρα ἡ τρύπα δὲ μὲ χωροῦσε. Σηκώνομαι ἀμέσως, βγάζω τὸ σακκάκι καὶ τὸ καπέλλο μου καὶ τὰ πετῶ ἔξω στὸ δρόμο. Προσπαθῶ ξανὰ νὰ βγῶ. Τίποτα ὅμως. Ξανασηκώνουμαι, πετῶ τὰ σύκα ἀπ' τὸν κόρφο μου, ποὺ μὲ τὸ ζούλιγμα εἶχαν γίνει λάσπη, σφίγγω τὸ λουρί μου καὶ βαδίζω γιὰ τρίτη φορὰ πρὸς τὴν τρύπα. Τὴ στιγμὴ ποὺ ἤμουν ἕτοιμος νὰ πατήσω στὸ δρόμο, νοιώθω κάποιον νὰ μὲ τραβᾶ μὲ δύναμη πρὸς τὰ μέσα ἀπ' τὰ πόδια. Αὐτὸς ὁ κάποιος, ἕνας κρεμανταλᾶς ὡς ἐκεῖ πάνω, μὲ σηκώνει ὄρθιο ἀπ' τὸ γιακὰ καὶ δός του, δός του ξύλο :

— Νὰ καὶ δῶ ποὺ σὲ πονεῖ, νὰ καὶ κεῖ ποὺ δὲ σὲ πονεῖ!..

Καὶ τράβα κορδόνι!.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ γυρίσω στὸ σπίτι νύχτα, χωρὶς σακκάκι καὶ καπέλλο, καὶ μαυρισμένος στὸ ξύλο. Τὸ βράδυ βεντούζες καὶ τὸ πρωὶ γιατρικὰ καὶ φασαρίες, γιατί τὰ πολλὰ σύκα ποὺ εἶχα φάει, ἔκαναν καλὰ τῆ δουλειά τους.

Τὸ πάθημα αὐτὸ μοῦ ἔγινε μάθημα ποὺ μοῦ χρησίμευσε πολλὲς φορές. *Ἄρης*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ μπαμπᾶς ρωτᾶ σταῦστεῖα τὴ μικρή του κόρη :

— Σοῦ δίνω τρία μῆλα καὶ τέσσερα καρύδια, Πόσα μῆλα θἄχεις ;

Κι' ἡ μικρή!

— Πφ! σπουδαῖο πράμμα! Ἑπτά! *Ἀλανιάρα*

***

Στὸ μάθημα τῆς Γεωμετρίας.

Ὁ δάσκαλος.— Τί λέγεται τόξον ;

Ὁ Τάκης, ἀφηρημένος. — Τὸ γνωστὸ ὅπλο τῶν ἀρχαίων.

Ἄρης

***

Ἡ μαμμά.—Παιδιά μου, ἡ γάτα νίβεται : θὰ βρέξῃ.

Ὁ Γιῶργος, διώχνοντας τὴ γάτα:—Τσίτ, παλιόγατα, κι' ἔχουμε τόσο ὄμορφη λιακάδα!

Ἀλανιάρα

***

Ἡ μαμμά. Ποῦ εἶναι τὸ σφουγγάρι, ποὺ σοῦ εἶπα νἀγοράσης, Μίμη ;

Ὁ Μίμης. — Δὲν πῆρα, μαμμά, γιατί δὲ βρῆκα κανένα καλό. Ἦταν ὅλα τρύπια.

Κούκλα τοῦ Χαλανδρίου

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΤΟΥ 242ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τὴν 1 Δεκεμβρίου 1928 πρὸς ἐπίλυσιν τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Δεκεμβρίου 1928, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου 1929 δημοσιευθεισῶν 185 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν : ὁ *πρῶτος* τὰς εὑρεθείσας ὀρθὰς Λύσεις, ὁ *δεύτερος* τὰ Ἑβδομὰ Λύσεων καὶ ὁ *τρίτος* τὰ Ἑβδομὰ Ἐπιμονῆς, συμφώνως μὲ τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ τοῦ 1927, Κεφ. Ε', § 25.

Οἱ *Ἰσότιμοι* ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰκόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ, 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νἀγοράσουν ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον, (διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο,) ἕνα οἱονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1929 (Β' Περίοδος) μὲ ἔκπτωσιν δέκα (10) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσουν ὅμοιον Τόμον μὲ ἔκπτωσιν πέντε (5) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκπτωσιν τριῶν (3) δρ. (Ἴδε καὶ Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ τοῦ 1927, Κεφ. Ζ' § 6 καὶ 7).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (16 ἐτῶν καὶ ἄνω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Θεῖος Γιαννάκης, 171, 18, 6.

Ἰσότιμοι : Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης, 186, 19, 7. Σπαρτιάτης, 167, 17, 7. Ἀττικὴ Αὐγή, 188, 19, 7. Ἔλευθ. Ν. Ρουσσάκης, 180, 18, 7. Γιάννης Δωδώνης, 167, 17, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μουσηγέτης Ἀπόλλων, 164, 17, 7. Ἀγκάθι, 161, 17, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Γεωργ.Ν. Κολποδίνος, 129, 13, 6. Ροζέττα, 129, 13, 6. Ἀταλάντη, 131, 14, 6.

Ἰσότιμοι : Δούλη Δωδεκάνησος, 142, 15, 7. Παναγ. Μακρίδης, 133, 14, 6.

ΕΠΑΙΝΟΣ : Ἀνθισμένος Κῆπος, 106, 11, 4. Μυλαίδη, 107, 11, 4. Βίντα Θεοδωρίδου, 103, 11, 5. Σαμιώτισσα, 111, 12, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ : Κυρὰ Κυραλίνα, 48, 5, 2. Ροδοδάκτυλος Ἠώς, 17, 2, 1. Τάνη Μονάχη, 10, 1, 1. Πίκμαν, 17, 2, 1. Περιπλοκάς, 15, 2, 1. Ἑλένη Κολόμβου, 27, 3, 3. Ἱππότης τῶν Κύκνων, 13, 2, 1, Φαύστα, 16, 2, 1. Νίκος Ὀδ. Σακελλαρίδης, 13, 2, 1. Ἀεροπόρος, 17, 2, 1. Ἐλεηλά, 17, 2, 1. Νεοκτόλεμος, 5, 1, 1. Ἐρρίετα, 63, 7, 4. Βαρωνέσσα, 63, 7, 4.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12 - 15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Ἥρα Σ. Ἀνδρούσου, 177, 18, 7.

Ἰσότιμοι : Μιτσουκό, 172, 18, 6. Μελαχροινὴ Νεράϊδα, 150, 15, 7. Ἄνουμπις, 163, 17, 6. Ψαροπούλα, 155, 16, 7. Φωτεινὸ Καντηλάκι, 152, 16, 6. Ἀθανάσιος Διάκος, 171, 18, 7. Ἄρχοντας τοῦ Κόσμου, 161, 17, 6. Πορφυρίς, 176, 17, 7. Ἀθηνᾶ Παπαδοπούλου, 149, 15, 7. Χαρίκλεια Παπαευσταθίου, 149, 15, 6. Μήδεια, 180, 18, 7. Πηλιορείτικο Κεράκι, 181, 19, 7. Καστανὴ Νεράϊδα, 158, 16, 7. Τσούχτρα, 191, 20, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Λάουρα, 129, 13, 6. Μπέν-Χούρ, 131, 14, 6.

Ἰσότιμοι : Χρυσαετός, 132, 14, 6. Μῦρον τῆς Ἄνδρου, 132, 14, 7. Νεράϊδα τῆς Σκοτεινιᾶς, 131, 14, 6. Θεϊκὸ Δοξάρι, 135, 14, 6. Πόνθεια Ἀβδραδάτου, 131, 14, 6. Ἀντιγόνη, 129, 13, 6. Ἰζόλδη, 147, 15, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Γουλιέλμος Τέλλος, 111, 12, 5. Μαμζέλ Νιτούς, 122, 13, 5. Κωνστ. Παπαχρυσάνθου, 114, 12, 7.

Ἰσότιμοι : Ἠρώ, 125, 13, 5. Γερανός, 124, 13, 6. Πολυπαθὴς Ἑλληνοπούλα, 112, 12, 5. Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ, 126, 13, 6. Ρασπουτίν, 116, 12, 7. Οὐράνιον Τόξον, 118, 12, 6. Σκιάθρα, 112, 12, 4. Πεταχτὸ Ναυτάκι, 121, 13, 5. Σαλτιμπάγκος, 113, 12, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ : Ἰάς, 85, 9, 5. Ἀργυρὰ Σελήνη, 74, 8, 4. Καραμπαμπᾶς, 86, 9, 7. Ἑκάβη, 82, 9, 4. Χρυσαυγή, 93, 10, 5. Πειρακτήριο, 85, 9, 7. Χρυσὴ Ἀκτίς, 83, 9, 4. Μαστροχαλαστής, 89, 9, 4. Βεατρίκη, 85, 9, 4. Ριγολέτος, 80, 8, 3. Γαλάτεια, 102, 11, 5. Τζίνα, 107, 11, 5. Τὸμ-Μίξ, 96, 10, 5. Συριανόπουλο, 93, 10, 6. Κορόϊδο, 105, 11, 4. Πόνου Δάκρυ, 107, 11, 4. Μικρὸς Πλοίαρχος, 91, 10 4. Ὀδυσσεύς, 104, 11, 7. Μάρβα, 105, 11, 4. Μελαχροινούλα, 80, 8, 4.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἔφηβος τοῦ Μαραθῶνος, 34, 4, 3. Πειρατάρα, 58, 6, 7. Μπσέμ, 16, 2, 2. Τρομερός, 17, 2, 1. Μυρόλουστη, 9, 1, 1. Ναύαρχος Μιαούλης, 7, 1, 1. Τελέσιλλα, 14, 2, 1. Ἀντιγόνη Ἐμμανουηλίδου, 16, 2, 1. Ραμόνα, 41. 5, 2. Χανούμισα, 9, 1, 1. Ἀνθισμένη Δεμονιά, 35, 4, 1. Μοσχομάγκας, 10, 1, 1. Γεώργ. Π. Καραϊσκάκης, 26, 3, 4. Τίρι Λίρι, 15, 2, 1. Κατίνα Η. Κεχαγιᾶ, 18, 2, 1. Ἀστὴρ τοῦ Πόντου, 65, 7, 4. Ροδάνθης, 5, 1, 1. Διοτίμα, 16, 2, 1. Ἰθώμη, 52, 6, 4. Λεπτὴ Καρδούλα, 8, 1, 1, Λαμπερὸ Ἀστεράκι, 68, 7, 3. Σπετσιωτάκι, 14, 2, 2. Γεώργιος Ἀβέρωφ, 45, 5, 4. Τυραννοκτόνος, 15, 2, 1. Ἀμίμητος Γελωτοποιός, 64, 7, 3. Λιάνα, 13, 2, 1. Φασαρίας, 45, 5, 3, Ἀχιλλεύς, 59, 6, 6. Μοκοκό, 14, 2, 1. Ροῦμπενς, 42, 5, 2. Ναυτάκι, 17, 2, 1. Λωτός, 16, 2, 1. Καφηρεύς, 16, 2, 1. Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ, 18, 2, 1. Ἀλεξανδρίνος Φελλάχος, 38, 4, 2. Πανθεσίλεια, 13, 2, 1. Πωγωνάτος, 5, 1, 2. Βασιλεὺς τῶν Δασῶν, 17, 2, 1. Ἐσπεράντο, 36 4, 2. Γενοβέφα, 71, 8, 4. Ζαμόρας, 14, 2, 1. Ἀνοιξιάτικη Βροχούλα, 62, 7, 6, Ἐρρικέτη, 14, 2, 1. Ἔβελιν, 12, 2, 1. Ἑλληνόπαις, 14, 2. 1. Νίτσα Παρισινοῦ, 10, 1. 1.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Ἀτρόμητος Φοβητσιάρης, 147, 15, 7.

Ἰσότιμοι : Ἑλληνόπουλο, 169, 17, 6. Αὐσόχαρτον, 110, 11, 7. Καλλιόπη Φ. Καβουνίδου, 155, 16, 7. Αὔρα τοῦ Παγασητικοῦ, 177, 18, 7. Πιρκιρέλος, 155, 16, 7. Πλοίαρχος Γράν, 110, 11, 5.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Χαραυγὴ τῆς Λέσβου, 95, 10, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Γεώργιος Π. Κουτρουβῆς, 130, 13, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ : Σβούρα, 65, 7, 7. Ἐγγλεζίτσα, 56, 6, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ : Μυρτίλος, 33, 4, 2. Ἱππότης τῆς Σελήνης, 33, 4, 2. Μοντέρνα, 30, 3, 2. Λάμπων Ἀστήρ, 52, 6, 3. Ἐκαλιώτης, 14, 2, 1. Αἰγύπτιος Αὐτοκράτωρ, 2, 1, 1. Ὠραιοκαστρίτης, 44, 5, 6. Ἄγαμ. Σαμοθράκης, 17, 2, 1. Νεράϊδα τῆς Σκύρου, 16, 2, 1. Ἀτθίς, 7, 1, 1. Ἄσπρη Μπαλαρίνα, 6, 1, 1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 14 Μαΐου 1930

ΠΟΛΛΟΙ μὲ ρώτησαν τὸ ἑξῆς : Κάθε δεσμίδα χαρτὶ τῶν Λύσεων ἔχει 13 φύλλα, γιατὶ *συνήθως* 13 φυλλάδια ἀποτελοῦν τὴν Τριμηνία κάθε Διαγωνισμοῦ. Ὅταν ὅμως — γιατὶ τυχαίνει κι' αὐτό,—ἡ Τριμηνία ἔχῃ 14 φυλλάδια, οἱ λόται, ποὺ δὲν ἔχουν ἄλλο χαρτί, τί πρέπει νὰ κάνουν ;—Σὲ τέτοια περίπτωση, ἐξαιρετικῶς, μποροῦν νὰ γράφουν στὸ ἴδιο χαρτὶ τὶς λύσεις δύο φυλλαδίων, δηλαδὴ τῶν δύο τελευταίων τῆς Τριμηνίας, τοῦ 13ου καὶ τοῦ 14ου. Ἐκτὸς ἂν πρόκειται νὰ λάβουν μέρος καὶ στὸν Διαγωνισμὸ τῆς ἑπομένης Τριμηνίας, ποὺ θὰ περιλαμβάνῃ 12 μόνο φυλλάδια, ὁπότε θἀγοράσουν ἄλλη δεσμίδα μὲ 13 φύλλα, ὥστε μποροῦν, ἂν θέλουν, νὰ χρησιμοποιήσουν ἀπ' αὐτὴ ἕνα φύλλο γιὰ νὰ γράψουν χωριστὰ καὶ τὶς λύσεις τοῦ 14ου τῆς προηγουμένης.

Ἔλαβα ὅλες τὶς λύσεις σου, *Ἰάς*, καθὼς καὶ τὸ ποίημά σου, ποὺ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ. Ναί, καὶ ἡ Τιτάνια εἶναι ἡρωΐδα τοῦ Σαίξπηρ καὶ ταιριάζει ἐκεῖ ἀντὶ τῆς Μιράντας, ὥστε ἡ λύσις αὐτὴ θὰ σοῦ μετρηθῇ ὡς ὀρθή. Ἡ ἄλλη ὅμως, ὅπου, ἀντὶ Ὀφάτιος, ἔχεις Σολομός, δὲν εἶναι ὀρθή, γιατὶ ὁ ἕλληνας ποιητὴς γράφεται μὲ Ω : Σολωμός. Τὸ ἔφερω τώρα ὅτι αὐτὸ εἶναι λάθος καὶ τὸ σημειώνει μάλιστα καὶ τὸ Ὀρθογραφικὸ Λεξικό. Γιατί κι' ὁ Σολομὼν τῆς Γραφῆς,—τὸ ἴδιο ὄνομα εἶναι — γράφεται μὲ ὄμικρον. Δὲν ξέρω ὅμως πῶς καὶ γιατί, *ἐπεκράτησε* πιὰ ὁ ποιητὴς Σολωμὸς νὰ γράφεται μὲ ὠμέγα. Παντοῦ ἔτσι κανεὶς τὸν βλέπει : καὶ στὶς ἐκδόσεις τῶν ἔργων του ὅλες, καὶ στὶς κριτικὲς ποὺ γράφηκαν γι' αὐτόν. Πῶς μποροῦμε τώρα νὰ ταλλάξουμε ; Κι' ἄλλα τέτοια λανθασμένα ὑπάρχουν στὴ γλῶσσα μας, ἀλλὰ τὰ ἔχει καθιερώσει ἡ συνήθεια.—Πῶς πῆγε λοιπὸν τὸ Γυμνασιό σας στὴν ἐπίδειξη ;

Ἡ *"Ενδοξη Σημαία* μοῦ γράφει: «Ἀπόρησα ὅταν εἶδα στὸ κομμάτι τῆς *Ἀφροδίτης τῆς Μήλου* «Ἀπ' τὴ ζωὴ τῶν ἐσωτερικῶν» ὅτι στενοχωροῦνται στὸ σχολεῖο τους τὰ Σαββατοκύριακα. Κι' ἐγὼ ἤμουν τέσσερα χρόνια ἐσωτερική στὸν Ἐκπαιδευτικὸ Σύνδεσμο τῶν Ἀθηνῶν καὶ σὲ βεβαιῶ ὅτι ὅλες μας περιμέναμε μὲ μεγάλη χαρὰ τὰ Σαββατοκύριακα. Εἴτε ἔβρεχε, εἴτε χιόνιζε, τὰ περνούσαμε πολὺ εὐχάριστα μὲ τοὺς παλιούς σου τόμους, τὰ μαθήματα, τὸ πιάνο, τὶς κουβέντες κτλ. Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση θὰ ξαναπήγαινα ἄλλα τόσα χρόνια. Τἀγαπῶ τόσο τὸ σχολειό!» Τὸ πιστεύω. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι κατὰ τὸν ἄνθρωπο. Φαίνεται ὅτι ἡ *Ἀφροδίτη τῆς Μήλου,* ὅταν βγαίνῃ ἀπ' τὴ συνήθειά της, στενοχωριέται. Καὶ μ' αὐτὴ ἴσως τὴ διάθεση, τὴ δική της, νομίζει ὅτι κι' ὅλες οἱ συμμαθήτριές της στενοχωριοῦνται τὰ Σαββατοκύριακα, ἐνῶ πολλὲς ἀπ' αὐτὲς μποροῦν νὰ βρίσκουν μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ κάθονται καὶ νὰ κουβεντιάζουν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ξέρω κι' ἄλλες, κι' ἄλλους, ποὺ προτιμοῦν τὴν καθημερινή, τὴν τακτικὴ ζωή, ἀπὸ τὴν ἔκτακτη, τὴν ἀλλοιώτικη, τοῦ Σαββατοκύριακου. Ἂς μὴν ἀπορῇ λοιπὸν ἡ *"Ενδοξη Σημαία,* οὔτε κανένας.

Νὰ ποῦ καὶ τὸ πρῶτο κομμάτι, ποὺ στέλνει κανεὶς γιὰ τὴ Σελίδα, ἐγκρίνεται καμμιὰ φορά, ὅπως ἐνεκρίθη καὶ δημοσιεύθηκε τὸ πρῶτο τοῦ *Λευκάτα.* «Μὲ μεγάλη μου χαρὰ—μοῦ γράφει,—εἶδα τὸ πρῶτο μου ἔργο δημοσιευμένο. Ὅσο μικρὸ κι' ἀσήμαντο κι' ἂν ἦταν, μοῦ ἔκαμε μεγάλη συγκίνηση καὶ δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν ἡμέρα ποὺ τὸ φευδώνυμό μου φάνηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σελίδα. Πολλὲς φορὲς οἱ καθηγητές μου μ' ἐπαίνεσαν γιὰ τὶς ἐκθέσεις μου καὶ μ' αὐτὸ τὸ θάρρος ἀποφάσισα νὰ σοῦ στείλω τὸ κομμάτι μου ἐκεῖνο . . .» Κι' ἔκαμες πολὺ καλά. Γιατί τὸ διηγηματάκι σου ἐκεῖνο ἦταν πολὺ ὄμορφο; κι' ἀφοῦ μάλιστα ἦταν τὸ πρῶτο σου, εἶμαι βέβαιη πῶς θὰ γράψῃς κι' ἄλλα πολὺ καλύτερα.

Ἡ *Σιφονὲτ,* ποὺ γύρισε τώρα στὸ χωριό της, τὸ βρῆκε μεταμορφωμένο. Κι' ἀκοῦστε τί ὡραῖα ποὺ μοῦ περιγράφει αὐτὴ τὴ μεταμόρφωση : «Βρῆκα τὰ δέντρα ντυμένα μὲ τὴν πράσινη φορεσιά τους τὴ γῆ στρωμένη μὲ τὸ πράσινο χαλί της, τὸ στολισμένο μὲ ποικιλόχρωμα λουλούδια· τὸ ρυάκι, ποὺ τρέχει ἀπέξω ἀπ' τὸ σχολεῖο, πιὸ καθάριο· τὰ χελιδόνια νὰ πετοῦν σὰν τρελὰ καὶ νὰ φτιάνουν φωλιές· καὶ τέλος μιὰ οὐράνια εὐωδιά, σὰ θεῖο λιβανωτό, νὰ ξεχύνεται ἀπ' ὅλη τὴ φύση. Ἡ θάλασσα μερικὲς φορὲς εἶναι τόσο ἡσυχη, ποὺ μοιάζει μὲ μεγάλο γαλάζιο καθρέφτη, ποὺ γιὰ κορνίζα ἔχει γύρω τὰ βουνὰ τῆς Ρούμελης, τὶς ἀκτὲς τῆς Πελοπονήσου καὶ, στὸ βάθος, τὰ νησιὰ τοῦ Ἰονίου. Κάθε βράδυ, ἀπ' τὸ παράθυρό μου, ἀντικρύζω τὴν Πάτρα λουσμένη στὰ ἠλεκτρικά, ποὺ μοιάζουν σὰ χιλιάδες ἀστέρια πεσμένα ἀπ' τὸν οὐρανό...» Καὶ ποιός ἔκαμε αὐτὴ τὴ μεταμόρφωση στὸ χωριὸ τῆς *Σιφονὲτ* καὶ παντοῦ ; Ἡ Ἄνοιξη μὲ τὸ μαγικό της ραβδί. .

Ἡ *Αὐγὴ Ρόδου* ἐξῶμνεῖ τὸ Μάη. «Κάθε μήνας ἔχει τὴ χάρη του — μοῦ γράφει— μὰ ὁ Μάης εἶν' ἐντελῶς ξεχωριστός. Εἶναι ὁ μήνας κάθε ὡραίου, ἀφοῦ εἶναι κι' ὁ μήνας τῶν λουλουδιῶν, ποὺ εἶναι ἡ ὑπέρτατη ὀμορφιὰ καὶ τὸ στόλισμα τοῦ κόσμου. Ἂς τὸν γιορτάσουμε λοιπὸν μὲ χαρὰ κι' ἂς στείλουμε στοὺς ἀγαπημένους μας, — ὅπως στέλνω κι' ἐγὼ σὲ σένα τώρα, ἀγαπητή μου,—ἕνα μπουκετάκι ἀπὸ τὰ λουλούδια τῆς ἀγάπης μας, ποὺ φυτρώνουν, κάτω ἀπὸ τὸ λαμπερὸ μαγιάτικο ἥλιο, στὴν καρδιά μας». Πολὺ ὡραῖα! Ἤθελα ὅμως νἄξερα, τοὺς ἄλλους μῆνες, ποὺ δὲν ἔχουν τόσα λουλούδια, τί γίνεται μὲ τοὺς ἀγαπημένους μας ; Ἐμένα ἀξαφνα, ἡ *Αὐγὴ Ρόδου* μἀγαπᾶ λιγώτερα τὸν Ὀχτώβρη ;..

Μιὰ γαλλικὴ παροιμία, *Λύα Μάρα,* λέει : «Ὅταν δὲν ἔχῃ κανεὶς ὅ,τι ἀγαπᾷ, ἀγαπᾷ ὅ,τι ἔχει». Ἔτσι κι' αὐτὰ τὰ καϊμένα τὰ παιδιά : τοὺς ἐπέβαλαν νὰ πάρουν ἕνα περιοδικό, συστημένο ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο, καὶ τώρα τὸ ἀγαποῦν, ἀφοῦ ἔχουν αὐτὸ καὶ δὲν ἔχουν ἄλλο καλύτερο... Πάλι, μπορεῖ νὰ εἶναι κι' Ἑλλείψη γούστου, γιατί φυσικά, ὑπάρχουν καὶ παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχουν γούστο καθόλου. Ἔλαβα καὶ τὶς Ἀσκήσεις ποὺ μοῦ ἔστειλες πρὸς δημοσίευση καὶ...ἀπόρησα: Δὲν ἐδιάβασες λοιπὸν ἐσὺ Ὀδηγὸ καὶ δὲν ξέρεις πότε καὶ πῶς στέλνονται αὐτὰ τὰ πράγματα;

Ἠρ. Φίτζιε, γιὰ τὸ φευδώνυμο σοῦ ἀπήντησα στὸ προηγούμενο ἄτι εἶν' ἐλεύθερο. Χαίρω πολὺ ποὺ εἶσαι τώρα φοιτητὴς τῆς φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ θὰ φροντίσῃς ἐκεῖ νὰ γίνουν κι' ἄλλα Διαπλασόπουλα. Τώρα περιμένω νὰ μοῦ παραγγείλῃς τὴν ἔγκρισῃ φευδωνύμου καὶ νὰ μπῆς στὴν κίνησῃ κατὰ τὴν ὑπόσχεσή σου.

Ἐννοεῖται, *Ἐπαίτη,* ὅτι ἂν ἀπορριφθῆ τὸ κομμάτι σου,—δὲν ξέρω ἀκόμη,—θὰ σοῦ πῶ γιὰ ποιούς λόγους καὶ θὰ ὁδηγηθῆς γιὰ νὰ γράψῃς δεύτερο, καλύτερο. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια ποὺ, καθὼς βλέπω, τὰ συνοδεύουν καὶ τὰ ἔργα. Ναί, νἀγοράσης σιγὰ-σιγὰ ὅσους μπορέσης περασμένους μου τόμους. Θἀποκτήσης ἔτσι μιὰ ὡραία βιβλιοθήκη, ὅπως τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ παλαιοί μου συνδρομηταὶ ποὺ φυλάγουν καὶ δένουν σὲ τόμους τὰ φυλλάδιά μου.

«Ἀφότου δημοσίευσα τὴν Ἀγγελία μου — μοῦ γράφει ἡ *Σκλάβα Δωδεκάνησος,*— ἄρχισα νὰ αἰσθάνομαι μιὰ μεγάλη χαρὰ . . . Γιατί δὲν ξέρα πῶς τόσο πολὺ ἀγαπᾶνε ἀδέλφια, παιδιὰ μιᾶς καλῆς καὶ σπάνιας μητέρας, θὰ τρέχανε μὲ τὰ γλυκά τους ὡραῖα γράμματα στὴν πρόσκλησή μου». Νὰ ποῦ τὸ ἔμαθες κι' αὐτὸ κι' εἶσαι τόσο εὐχαριστημένη . . . Τὸ *αἰμπρεσιονιστῆς»* ποὺ εἶδες στὴν *ἐφημερίδα,* σημαίνει τὸ ζωγράφο ποὺ ζωγραφίζει μὲ μιὰ ἰδιαίτερη τεχνοτροπία, Θἄταν κάπως δύσκολο νὰ σοῦ τὴν προσδιορίσω. Ἀρκεῖ ὅμως νὰ ξέρῃς ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ «impression» ποὺ σημαίνει «ἐντύπωση», κι' ὅτι ἡ τεχνοτροπία αὐτὴ ἢ ἡ σχολή, ὀνομάζεται *« ἰμπρεσσιονισμός ».* Τίποτ' ἄλλο . . . πρὸς τὸ παρόν.

Αὐτό, *Ἱππότη Λόγχη,* συμβαίνει γιατί μερικοὶ τὰ στέλνουν ὅλα μαζί, γιὰ νὰ μὴ στέλνουν ἀπὸ ἕνα ἢ δυὸ κάθε τριμηνία. Ὁπωσδήποτε ἐσὺ εἶχες τὸ δικαίωμα νὰ ξαναστείλῃς. Δὲν τὰ διάβασα ἀκόμα τὰ σημερινά, φοβοῦμαι ὅμως ὅτι δὲν ἔκαμες καλὰ νὰ στείλῃς «παραγωγῆς τοῦ 1928» ἀφοῦ ἔχεις καὶ «παραγωγῆς τοῦ 1930». Κάντα τὰ νεώτερα νὰ προτιμᾶς, ποὺ θἄναι βέβαια καὶ καλύτερα.—"Ω, ναί, κακογραφία πολλή· ἀλλ' ἀφοῦ ἤσουν ἄρρωστος, δὲν πειράζει.

Δὲν πιστεύω, *Χρυσαετέ;* νὰ μὴν κατελαβαίνῃς «τέτοια πράγματα» κι' ἐγώ, ἀντίθετα ἀπὸ τὴν ἀδελφή σου, θὰ σοῦ ἐξηγήσω. Ἡ κριτικὴ εἶναι ὠφέλιμη, ἀλλὰ μὲ τὴν προϋπόθεση πρῶτο νὰ εἶναι εἰλικρινής, καὶ δεύτερο φωτισμένη. Δηλαδὴ ὁ κριτικὸς πρέπει νὰ ξέρῃ νὰ κρίνῃ καὶ νὰ λέῃ τὴ γνώμη του τὴν ἀληθινή, χωρὶς νὰ χ

κάποιο χτένισμα.—«Τὸ ποτάμι τῆς Ζωῆς» τοῦ *Ἀγκάθι*. Ἡ παρομοίωση κοινή κι' ἡ στιχουργία ἄτεχνη σὲ πολλὰ σημεῖα. Λέξεις σὰν τὶς «διασχίζει», «ἀναστέλλει» κλπ. καλὸ εἶναι ν' ἀποφεύγονται στὰ ποιήματα.— Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἕως τὴν 30 Νοεμβρίου 1930 Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Κεραυνός, ἀ. (ΙΣ). Δροσοσταλίδα, κ. (ΗΚ). Βάτραχος Νο 16, ἀ. (Συλ. Βατρ.) Ρομπὲρ ντὲ Κλαιρφόν, ἀ. (. .). Κύκνος τοῦ Νείλου, κ. (ΒΚ). Κύκνειον Ἆσμα, ἀ. (Ἐγώ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Γαλανὴ Νεράϊδα, κ. Καμέλια, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Ταρζὰν* (ἔχει καλῶς ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὴν πληροφορία·) *Νεμρὼδ* (τὶς ἔλαβα· ἡ «Κυριακή», ἐλπίζω, δὲν θὰργήσῃ· τὰ τυπογραφικὰ λάθη τῶν Κρυπτογραφικῶν ἐννοοῦνται πολὺ εὔκολα·) *Δικηγορίναν* (προχθὲς ποὺ ἦλθες στὸ γραφεῖο, ξέχασα νὰ σοῦ πῶ: δὲν ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ στείλῃς μιὰν ἄλλη, συνηθισμένη φωτογραφία γιὰ τὴν «Κυριακή»; εἶναι ἀκόμα καιρός·) *Καρδιογνώστριαν* (τὰ ἔλαβα ὅλα, ἀλλ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶναι ἀδύνατο νὰ διαβάσω τὸ ποίημά σου· πρέπει νὰ περιμένῃς· εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ θὰ ἰδρύσετε Σύλλογο γιὰ τὴ διάθεσή μου·) *Μικρομέγαλην* (ἔλαβα κ' ἐπίστωσα τὸ λ]σμό σου μὲ 50 δρ. ἀκόμη· τὸ ποίημά σου δὲν τὸ διάβασα, — δὲν ἦλθε ἀκόμη ἡ σειρά του, — ὥστε δὲν ξέρω νὰ σοῦ πῶ ἂν πάντα νικᾶ ὁ ἐπιμένων· τὸ γράμμα σου ὡραιότατο· ἐλπίζω νἄχω συχνότερα τὸ καλοκαίρι, ὅταν θὰ πάψουν τὰ φοβερὰ καὶ τρομερὰ αὐτὰ μαθήματα, προπάντων ἡ «σπασοκεφαλιὰ τῆς Φιλοσοφίας»·) *Νεράϊδαν τοῦ Γιαλοῦ* (μπορεῖς βέβαια νὰ στείλῃς τὴ φωτογραφία σου, σύμφωνα πάντα μὲ τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ· τὸ ποίημα θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του· φτάνει νὰ ἐγκριθῇ, εἰδεμὴ δὲν πειράζει ἂν δάχει περάσει ἡ ἀνοιξη·) *Τριανταφυλλίναν* (ἄκρες - μέσες κατάφερα νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου καὶ φαντάσθηκα τί ὡραῖα πράγματα ποὺ θὰ λέῃ· τί κρῖμα νὰ μοῦ γράφῃς μὲ τόσο ἄχρωμο μέλανι! δὲν εἶναι πιὰ γιὰ τὰ μάτια μου, καλή μου φίλη· καὶ τὰ ἔργα σου ἀκόμα δὲν τὰ διαβάζω καλὰ παρ' ἀφοῦ τὰ στοιχειοθετήσῃ ὁ τυπογράφος·) *Ἀγοροκόριτσο* (καὶ τὸ δικό σου γράμμα δὲν πάει παρακάτω· καὶ πῶς θέλεις τώρα νὰ σοῦ ἀπαντήσω, ἀφοῦ δὲν διάθεσα σχεδὸν λέξη; μὰ δὲν μὲ λυπᾶστε νὰ μὲ βασανίζετε ἔτσι; γράφετε μου καθαρά, μαῦρα, εὐανάγνωστα! τόσο δύσκολο εἶναι;) *Ν. Κατσ.* (λυποῦμαι πολὺ ποὺ θἀρνηθῶ πάλι, ἀλλ' αὐτὰ δὲν εἶναι τοῦ κύκλου μας, δὲν ἐνδιαφέρουν τὰ παιδιά·) *Εὔαν* (ἔλαβα . . . περίμενε·) *Νελ.* (τὸ ἔλαβα, ἀλλὰ μόνο οἱ εἰκόνες εἶναι καλές· ἂν θέλῃς, ἔλα νὰ τὸ πάρῃς·) *Χαριτωμένον Διαβολάκον* (χαίρω ποὺ ἔγινες καλά· ἔστειλα 7 τετράδια·) *Γαλανὸν Οὐρανὸν* (ἔστειλα 6 τετράδια· ἀλλὰ προηγούμενο γράμμα σου μὲ 25 δρ. δὲν ἔλαβα·) *Κρυσταλλένιαν Βρυσούλαν* (δὲν ἔλαβα·) *Συρκούφ* (ἄφησε πρῶτα νὰ σοῦ πῶ γι' αὐτὸ ποὺ ἔστειλες·) *Τώνην Ἑρμουπολίτην, Πάνθειαν Ἀβραδότου* κτλ. κτλ.

Λυγαριάν, Μαραθωνομάχον, Κεραυνόν, Λευκὸν Κύκνον (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *13 Μαΐου* θὰπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 249ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 17 Ἰουλίου.

338. Λεξίγριφος

Σύμφωνο μ' ἀποτελεῖ
Μὲ ἄγγελο ἀπ' τὰ ὑδροφόρα
Καὶ στὴν Ἀπω-Ἀνατολὴ
Βασιλεύω αἰῶνες τώρα.

Τσουκνίδα

339. Συλλαβόγριφος

Εἶναι ἡ πρώτη μου φωνῆεν,
Σύμφωνο. . . μισὸ ἡ ἄλλη,
Καταφατικὸ ἡ τρίτη.
Κι' ὅλες κάνουνε μιὰ πόλη
Πολυθρύλητη, μεγάλη
Καὶ γνωστὴ σὲ κάθε λύτη.

Πέτρος Ριονσαῖ

340. Μεταγραμματισμὸς

Ὄργανό εἶμαι μουσικό.
Μὰ μὲ τρόπο μαγικὸ
Θὰ μὲ φέρῃς στὴ στιγμὴ
Μέσ' στοὺς στίβους τῶν ἀγώνων
Παλαιῶν μεγάλων χρόνων,
Κάνοντας τὸ Πῖ μου Μῖ.

Χρήστος Ι. Σολιώτης

341. Αἴνιγμα

Ὄνομα γυναικεῖο
Μὲ περισσὴ τὴ χάρη
Τὸ θηλυκό μου.
Στῆς θάλασσας τὰ βάθη
μένει,—μὰ ὄχι ψάρι—
Τὸ οὐδέτερό μου.

Τώνης Ἑρμουπολίτης

342. Πυραμὶς

\+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *

Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: φωνῆεν, μεγάλη θεά, ἑλληνικὴ μεγαλόνησος, λατῖνος ποιητής, ἀρχαιότατος ἰατρός. Καθέτως οἱ σταυροὶ ὁμηρικὴ βασίλισσα.

Ταρζὰν

343. Κρυπτογραφικὸν

123456789=Ἀρχαῖος βασιλεύς.
2374561 =Ἀρχαία πόλις.
3421 =Ἠφαίστειον.
46389 =Ἀρχαῖος βασιλεύς.
534589 =Τεχνίτης.
631 =Θεά.
721458 =Ῥῆμα.
861 =Χρονικὴ μονάς.
937589 =Μέγας ἐπιστήμων.

Ἐγγλεζίτσα

344. Πτερωτὸν Γράμμα

Ἄρπυια—Προφήτης—Μοῦσα—Μυθικὸς βασιλεὺς—Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος.

Ὅλαι αὗται αἱ λέξεις ἔχουν ἀπὸ πέντε γράμματα. Ἐν τούτοις, κοινὸν εἰς ὅλας, ἀπαντᾶ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ καθεξῆς.

Ἀθανάσιος Διάκος

345. Ἀκροστιχὶς ἐκ Μεταγραμματισμῶν

Τῶν κάτωθι λέξεων ν' ἀλλαχθοῦν τ' ἀρχικὰ ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τ' ἀρχικὰ ν' ἀποτελοῦν ἀρχαῖον κοινότατον ρητὸν ἐκ δύο λέξεων:

αἰών, εἰς, ὥρος, βοῦς, ἥλος, λάλος, Πάρος, κράνος, μάχη, ναῦλος, δρᾶσις, ἀμνός.

Μοκοκὸ

346. Φωνηεντόλιπον

σι - ιει

Πειρακτήριο

347. Γρῖφος

		πε					
πε		σε	πε	1	1	1	
			σε	1		1	
σε					1	1	ζ × κρεῖ 10 ρΠ
	τ'		1	1	1	1	
πε			πε	1	1	1	
				1		1	γ' λόν' 1
σε		πε	σε	1		1	
		σε		1		1	

Μικρομέγαλη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

348. Charade

Avec une quantité d'argent
Et un organe tout précieux,
Je viens, mon ami, tous les soirs
Pour te fermer doucement les [yeux.

(Πρωτότυπον) **Πλοίαρχος Γράν**

349. Ciné-Rébus

Ποῦ εἶσαι; τοπίον ἐκεῖ, ἀλλὰ σπιτάκι-σκύλου.

(Ἀρχαῖον ρητὸν) **Ἀγνὴ Ψυχούλα**

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 9

116. Ἀνακρέων (Ἄννα, Κρέων.) — 117. *Μεσσηνία* (*μὲ σὶν Ἰα*).— 118. Ἀκάτιον-Ἄκτιον.—119. Ἀθηνᾶ - Ἀθῆναι. — 120. ΜΑΛΟ (ἅλμα, λάμα, ὅμμα).—121.

ΦΛΟΓΕΡΑ
ΑΛΡΡ
ΟΛΥΜΠΟΣ
ΓΜΕΙ
ΕΡΗΕΤΟΝ
ΡΟΟΟ
ΑΡΣΙΝΟΗ

122-126. Δια τοῦ Υ: *Σῦρος, πυρά, ὕαλος, Ὑπάτη, τύπος.* — 127. ΑΝΔΡΟΣ (Ἀ-μήν, Ν-ίνα, Δ-όλος, Ρ-ῶμος, Ὄ-σος, Σ-ορός.)—128. Πολλὰ μεταξὺ πέλοι κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου. — 129. *Ἡ ἐπιμέλεια ἐπαινεῖται* (εἰ ἐπὶ μελ ἴα, ἐπ' ἐν ἤτε.) —130. Foire-poire. — 131. Par V: vin, mauve, invitré, évier, grave.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. *35* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1929) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 36 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894-1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ὁ δὲ *Τόμος τοῦ 1929* τιμᾶται ἄραφος δρ. *110* καὶ ραμμένος δρ. *115*.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. *5* ὁ ἄραφος καὶ δρχ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. *23* εἴτε ἄραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

/ Α' — 538 /

«ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ»

Ἀγαπημένη ΛΟΥΛΟΥΔΕΝΙΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ, φαίνοντας τὰ γενέθλιά ΣΑΣ μὲ μύρα, ΣΑΣ εὔχονται κάθε εὐτυχία.

/ Α' — 539 /

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΙ. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ὅλοι καὶ ὅλαι ἀνεξαιρέτως θὰ μ' ἔχετε ψηφίσῃ. Διὰ τοῦτο σᾶς ὑπερευχαριστῶ. Θὰ σᾶς εἶμαι πάντοτε εὐγνώμων.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

/ Α' — 540 /

Προκηρύσσω Διαγωνισμ. ἀγράφων καρτῶν, Προθεσμία μηνιαία, συμμετοχὴ τρίδραχμος. Στεῖλατε; Ὀρφέα, Ζάκυνθον. Πόνου Δόκρυ, Δ/σίς σου; **Ὀρφεὺς**

/ Α' — 541 /

Πρωτομαΐζοντας στὸ ἀνθόλουστο σαλόνάκι τοῦ Διαπλασόκοσμου, χαιρετῶ ἐγκάρδια ὅλους καὶ ὅλες. Ἀλληλογραφῶ μὲ Διαπλασόπουλα-ες. Δ/σις: **Ντιντὶ Θεοδώρου**, ρ. γ. **Πάτρας.** **Ντιντὶς**

/ Α' — 542 /

Σ' τὴν ἀγαπητὴ **Ὑβόνη** γιὰ τὴ γιορτή της: Στρωμένος ροδοπέταλα ὁ δρόμος τῆς ζωῆς σου, ἂς συντροφεύει αἰώνια τὴν ἄφθαστη ψυχή σου.

Ἀρχισιδηρουργὸς

/ Α' — 543 /

«ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ»

Σ' τραβοκάνα, Καμπούρα, ἑτοιμαζόμαστε γιὰ τὶς ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ. Ὅσο γιὰ τὶς συμβουλὲς ΜΕΝΟΥΜΕ ΥΠΟΧΡΕΟΙ.

/ Α' — 544 /

Ἐλόα, Ναυτάκι, Φεγγαράκι, Γλυκεῖα Ἑλλάς, Ἀντάρτη, ἀνταλλάσσουμε Μ. Μυστικά; ἀλληλογραφοῦμε; Δέχεσθε; ἀπαντήσατε πρῶτοι Τήνου 29, Ἀθῆναι, διὰ **Ἑλληνικὴ Θάλασσα**

/ Α' — 545 /

Σ' τὸν Διαγωνισμὸ ἄπρα ἀπαντήσεις 6. Γι' αὐτὸ περιορίζω τὰ βραβεῖα: 1ον **Πόνου Δάκρυ**, 2ον **Κρῖνος Ἄνθιμος.** Ἂς στεῖλουν 5 δρ. ταχυδρομικά.

Δ/σις νέα: Νῖκον Πᾶνον, Μητροπολίτου Ἰωσὴφ 10, Θεσσαλονίκη. **Ταρζὰν**

/ Α' — 546 /

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: Ἐξῶθεν τῆς Κρήτης ἐλάβαμεν 5 ἀπαντήσεις. Ἐν ὅλῳ βραβεύονται μὲ βραβεῖον 3ον) **Ἔλλη**, 4ον) **Λίλα Δροσουλάκη**, 5ον) **Σεμιζέτα.** (Στεῖλατε ταχυδρομικά.)

Τῶν Διαγωνισμῶν: ΙΝΔΙΚΟΣ ΚΥΚΝΟΣ

Προσεχῶς: Β' Διαγωνισμός, οἱ Πρεσβευταί μας κ' λ.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι